

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

เกริกเกียรติ พัฒนเสวีธรรม. วิเคราะห์โครงการเงินในเชิงเศรษฐศาสตร์

การเมือง พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2519.

กุลชน ชนาพงศ์ธร, หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ พระนคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2520.

คณะกรรมการนิสิตรัฐศาสตร์ 2517 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พรรคการเมือง :

หนังสือประกอบนิทรรศการพรรคการเมือง กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ 2517.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สรุปสาระสำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 3 (2517 -

2519) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี 2516.

จรรยา สุภาพ. ศัพทวิทยาการทางรัฐศาสตร์ พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช

2512.

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์และรอส ฟรีสเซีย. การรวมพลังของผู้น้อยกับอนาคตของ

ประเทศไทย แปลโดยจิรวินน์ เหลืองศุภบูลย์ กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์แพรพริยาอินเตอร์เนชันแนล 2519.

บุญทัน คอกไชสง. การเปลี่ยนแปลงทางการบริหารและการเมืองไทย

กรุงเทพมหานคร : เทพนิมิตการพิมพ์ 2520.

ประหยัด หงษ์ทองคำ. การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น

พระนคร : นำอักษรการพิมพ์ 2519.

ผู้เข้าอบรมหลักสูตร "นักวิจัยทางสังคมศาสตร์" รุ่นที่ 11 พ.ศ. 2518
 คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการวิจัยเรื่อง
การผันเงินสู่ชนบทของรัฐบาล : ศึกษาเปรียบเทียบภาคกลางและ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย
 2519.

รุ่งฤทธิ ศยามานนท์. นโยบายของคณะรัฐบาลไทยตั้งแต่ 2475 ถึง 2519
 เอกสารประกอบการศึกษาแผนกรัฐประศาสนศาสตร์ ลำดับที่ 2
 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520.

วิญญู อังคนารักษ์และคนอื่น ๆ. กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร :
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2516.

ศูนย์ปรับปรุงการบริหารของนายกรัฐมนตรีนี สำนักงานนายกรัฐมนตรีนี. ระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีนีว่าด้วยการใช้จ่ายเงินตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น
และช่วยประชาชนในชนบทให้มีความทำ พ.ศ. 2518 กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี 2518.

ศูนย์ส่งเสริมการเผยแพร่ประชาธิปไตย ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ. แผนปฏิบัติการ
ส่งเสริมและเผยแพร่ประชาธิปไตย (ม.ป.ท.).

รายงานการประชุมสัมมนาอาจารย์ นักศึกษา อาสาสมัคร โครงการ
กลับสู่ชนบท (ม.ป.ท.).

เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม., (ผู้รวบรวม). นโยบายของรัฐบาลตั้งแต่คณะ
รัฐมนตรีชุดที่ 1 ถึงชุดที่ 38 พ.ศ. 2475 - 2518. (ม.ป.ท.)

สุจินต์ หังสมบูรณ์. จุดอ่อนระบบการเมืองไทย พระนคร : โรงพิมพ์
 สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2514.

บทความ

ข่าวสำคัญในรอบสัปดาห์ในประเทศ. "ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง"
สยามจกหมาย บันทึกข่าวสารและเหตุการณ์ 1 (มกราคม 2519) :

- ชาวสำคัญในรอบสัปดาห์ ในประเทศ. "คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาที่ปรึกษา
ของนายกรัฐมนตรี". สยามจดหมายเหตุ บันทึกข่าวสารและเหตุการณ์
1 (ตุลาคม - พฤศจิกายน) : 1041 - 1047.
- ความเรียงประชาติ. "รักษาประชาธิปไตย" ประชาชาติรายสัปดาห์ 3
(ตุลาคม 2519) : 5 - 12
- "คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 21". ราชกิจจานุเบกษา
93 (12 มกราคม 2519), 1 - 2.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร, "นโยบายบริหารของรัฐบาลจะเกิดผลได้อย่างไร"
สิ่งวิจารย์ 2 (มีนาคม 2518) : 5 - 8.
- นพพร สุขพาณิชย์. "โครงการผันเงินสอดคล้องกับหลักการพัฒนาชุมชนหรือไม่?"
รามคำแหง 3 (กรกฎาคม 2519) : 164 - 174.
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. "วิจารณ์ระบบพรรคการเมืองไทย" สังคมศาสตร์
12 (มกราคม 2518) : 15 - 23.
- "พระราชบัญญัติยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 19 ลงวันที่ 15 ธันวาคม
พ.ศ. 2514) พ.ศ. 2517". ราชกิจจานุเบกษา 91 (17
กันยายน 2517) : 417 - 419.
- "พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2517". ราชกิจจานุเบกษา
91 (30 พฤศจิกายน 2517) : 7 - 10.
- "พระราชบัญญัติโรงเรียนจ่านำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2517". ราชกิจจานุเบกษา
91 (30 พฤศจิกายน 2517) : 11 - 14.
- "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2517"
ราชกิจจานุเบกษา 91 (17 ธันวาคม 2517) : 32 - 40.
- "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518".
ราชกิจจานุเบกษา 92 (20 กุมภาพันธ์ 2518) : 1 - 59.

"พระราชบัญญัติหมุ่บ้านอาสาพัฒนา พ.ศ. 2518", ราชกิจจานุเบกษา 92

(28 กุมภาพันธ์ 2518) : 23.

วิญญู อังคนารักษ์, "เขาหาว่าข้าพเจ้าพูดเหมือนคอมมิวนิสต์" นิตยสารทองถิ่น

17 (มกราคม 2520) : 14 - 15.

_____, "แนวความคิดในการกระจายอำนาจ" นิตยสารทองถิ่น 15

(มีนาคม 2518) : 11 - 12.

สมชาย อายุสะนิต, "เทศบาลกับการพัฒนาการเมืองในท้องถิ่น" นิตยสาร

ทองถิ่น 13 (พฤศจิกายน 2516) : 11.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ชุดที่ 2 พ.ศ. 2517, "ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา เรื่องตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาบางประการ

ในเรื่องพระราชบัญญัติหมุ่บ้านไทยอาสา พ.ศ....และร่างพระราช

บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13

ธันวาคม พ.ศ. 2515 พ.ศ....." ราชกิจจานุเบกษา 92

(8 กุมภาพันธ์ 2518) : 19.

สาธาณกรณีย์, "นโยบายสาธารณะ : สาขาของรัฐประศาสนศาสตร์ที่ถูกละเลย

ในวงการศึกษานของไทย" พัฒนบริหารศาสตร์ 17 (มกราคม 2520):

110 - 111.

เอกสารอื่น ๆ

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว., "การบรรยายประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Mask

Dance and Thai Democracy" บรรยาย ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย 3 กุมภาพันธ์ 2521.

จ.เค็จ อินสว่าง, "กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ชาวจีนกับการพัฒนาระบบ

ประชาธิปไตยในเมืองไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีชนชั้นกลางกับสัญชาติจีน

บางกลุ่ม กับการมีส่วนร่วมในการเมือง" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2519.

- ชัยรัตน์ พัฒนเจริญ, "วิเคราะห์การเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน" วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย 2517.
- ถวัลย์ วรเทพพิพิงษ์, "การเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน" วิทยานิพนธ์
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2510.
- เทียม อรัญญศิริสุข, "นโยบายและแนวความคิดในการพัฒนาราชการการบริหาร
ส่วนภูมิภาค" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ 2515.
- มหาคไทย, กระทรวง. แนวการบรรยายโครงการพัฒนาพลเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตย 2507 (เอกสารโรเนียว)
- _____, การปรับปรุงการปกครองท้องถิ่น ปี 2518 (เอกสารโรเนียว)
- _____, ปฏิบัตินตามโครงการ ปชด. 2518 (เอกสารโรเนียว)
- _____, "ระเบียบกระทรวงมหาคไทยว่าด้วยระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนา
ป้องกันตนเอง พ.ศ. 2519. (เอกสารโรเนียว)
- _____, คำสั่งที่ 266/2517 ลงวันที่ 18 เมษายน 2517 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการเตรียมการและพิจารณาจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- _____, คำสั่งที่ 470/2517 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2517 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457.
- _____, คำสั่งที่ 803/2517 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2517 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการเตรียมการและพิจารณาจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- _____, คำสั่งที่ 285/2519 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2519 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแห่งชาติ .
- _____, คำสั่งที่ 731/2519 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2519 เรื่อง
แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาหาข้อมูลสำหรับการที่จะจัดตั้งหน่วยการ
ปกครองท้องถิ่นรูปพิเศษที่พิทยา.

มหาคไทย, กระทรวง, หนังสือสั่งการที่ 0303/20084 ลงวันที่ 24 ธันวาคม

2519 เรื่อง การพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการปกครอง.

_____, ร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2518

(เอกสารโรเนียว)

_____, ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2518 (เอกสารโรเนียว)

_____, ร่างพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2518 (เอกสารโรเนียว)

_____, ร่างพระราชบัญญัติการจัดการปกครองท้องถิ่นเมืองพัทยา พ.ศ.

2519 (เอกสารโรเนียว)

มิตรรา สตะเวทิน, "การก่อสร้างของกลุ่มอิทธิพลในกระบวนการทางการเมือง"

วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน, เอกสารประกอบการพิจารณาในการประชุมสภา

ผู้แทนราษฎรสามัญสมัยแรก ครั้งที่ 13 วันพฤหัสบดีที่ 8 กรกฎาคม

2519.

_____, รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 8 วันศุกร์ที่ 14
มิถุนายน 2517.

_____, รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ชุดที่ 2 พ.ศ. 2516
ครั้งที่ 26 วันศุกร์ที่ 10 มกราคม 2518.

_____, รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ชุดที่ 2 พ.ศ. 2516
ครั้งที่ 31 วันพฤหัสบดีที่ 23 มกราคม 2518.

_____, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรวิสามัญที่ 2 ครั้งที่ 4
วันศุกร์ที่ 4 กรกฎาคม 2518.

_____, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสามัญที่สอง ครั้งที่ 14
วันศุกร์ที่ 8 สิงหาคม 2518.

_____, รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสามัญที่สอง ครั้งที่ 18
วันพฤหัสบดีที่ 14 สิงหาคม 2518.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. รายงานการประชุมวุฒิสภาสัณสมัยที่สอง
ครั้งที่ 8 วันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน 2519.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรวิสามัญสมัยที่สอง ครั้งที่ 1
วันศุกร์ที่ 7 พฤศจิกายน 2518.

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสามัญสมัยแรก ครั้งที่ 13
วันพฤหัสบดีที่ 8 กรกฎาคม 2519.

สัมภาษณ์

ศีกฤทธิ ปราโมช, ม.ร.ว. สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2521.

ชูศักดิ์ เตียงตรง, อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2521.

ทองคอ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, รองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาเขตคลองสาน
กรุงเทพมหานคร. สัมภาษณ์ 27 กุมภาพันธ์ 2521.

ชวัช วิชัยศิษฐ์, คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2521.

นิพนธ์ บุญญภัทโร, ผู้อำนวยการกองวิชาการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ และ 28 เมษายน 2521.

ปกรณ์ ปรียากกร, อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์ สัมภาษณ์ 10 กุมภาพันธ์ 2521.

ประหยัค หงษ์ทองคำ, อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2521.

พงศ์เพ็ญ ศกุนตภัย, อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2521.

วิญญู อังคนารักษ์, ปลัดกระทรวงมหาดไทย สัมภาษณ์ 9 กุมภาพันธ์ 2521.

เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. สัมภาษณ์ 9 กุมภาพันธ์ 2521.

เอนก สิทธิประศาสน์, รองอธิบดีกรมการปกครอง สัมภาษณ์ 10 กุมภาพันธ์
2521.

อมร จันทรสุมบรณ์, รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สัมภาษณ์
14 กุมภาพันธ์ 2521.

ภาษาอังกฤษ

Alderfer, Harold F. Local Government of Developing Countries
New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1964.

Anderson, James E. Public Policy-Making London : Thomas Nelson
and Sons, 1975.

British Information Services Central office of Information.

Local Government in British London: Union Brothers, 1975.

Central Treaty Organization (CENTO). Symposium on the Role of
the Local Government in National Development Beirut:
Catholic Press, 1965.

Department of Economics and Social Affairs. Decentralization for
National and Local Development United Nations: New York,
1962.

_____ . Local Government Reform: Analysis of Experience in
Selected Countries United Nations: New York 1975.

_____ . Local Government Training United Nations: New York
1968

Hamilton, Randy H. A Handbook on Comparative Municipal Government
Bangkok: The Thammasart University Press, 1962.

Hill, Dilys M. Democratic Theory and Local Government London:
George Allen & Union, 1974.

Horrigan, Frederick James. Local Government and Administration in Thailand: A Study of Institution and Their Cultural

Setting Unpublished: Dissertation to Indiana University 1959.

International Union of Local Authorities (IULA). Local Government in the XXth Century The Hague: Martinus Nijhoff, 1963.

Karnjanaprakorn, Choop. Municipal Government in Thailand:

As an Institution and Process of Self-Government Bangkok: Institution of Public Administration Thammasart University 1962.

Leemans, A.F. Changing Patterns of Local Government The Hague: International Union of Local Authorities, 1970.

Macmahon, Arthur W. Delgation and Autonomy New Delhi: Asia Publishing Honse, 1961.

"พระราชบัญญัติหมู่บ้านอาสาพัฒนา พ.ศ. 2518", ราชกิจจานุเบกษา 92

(28 กุมภาพันธ์ 2518) : 23.

วิญญู อังคนารักษ์, "เขาหาว่าข้าพเจ้าพูดเหมือนคอมมิวนิสต์" นิตยสารทองถิ่น

17 (มกราคม 2520) : 14 - 15.

_____, "แนวความคิดในการกระจายอำนาจ" นิตยสารทองถิ่น 15

(มีนาคม 2518) : 11 - 12.

สมชาย อายุสะนิต, "เทศบาลกับการพัฒนาการเมืองในท้องถิ่น" นิตยสาร

ทองถิ่น 13 (พฤศจิกายน 2516) : 11.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ชุดที่ 2 พ.ศ. 2517, "ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ทำหน้าที่รัฐสภา เรื่องตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาบางประการ

ในเรื่องพระราชบัญญัติหมู่บ้านไทยอาสา พ.ศ....และร่างพระราช

บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13

ธันวาคม พ.ศ. 2515 พ.ศ....." ราชกิจจานุเบกษา 92

(8 กุมภาพันธ์ 2518) : 19.

สาธาณกรณีย์, "นโยบายสาธารณะ : สาขาของรัฐประศาสนศาสตร์ที่ถูกละเลย

ในวงการศึกษานของไทย" พัฒนบริหารศาสตร์ 17 (มกราคม 2520) :

110 - 111.

เอกสารอื่น ๆ

คีตกฤษี ปราโมช, ม.ร.ว., "การบรรยายประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Mask

Dance and Thai Democracy" บรรยาย ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย 3 กุมภาพันธ์ 2521.

จ.เค็จ อิ้นสว่าง, "กลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ชาวจีนกับการพัฒนาระบบ

ประชาธิปไตยในเมืองไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีชนชั้นกลางกับสัญชาติจีน

บางกลุ่ม กับการมีส่วนร่วมในการเมือง" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2519.

- ชัยรัตน์ พัฒนเจริญ, "วิเคราะห์การเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน" วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย 2517.
- ถวัลย์ วรเทพพิพิงษ์, "การเลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้าน" วิทยานิพนธ์
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2510.
- เทียม อรรถวิเศษสุข, "นโยบายและแนวความคิดในการพัฒนาราชการการบริหาร
ส่วนภูมิภาค" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย 2515.
- มหาคไทย, กระทรวง. แนวการบรรยายโครงการพัฒนาพลเมืองในระบอบ
ประชาธิปไตย 2507 (เอกสารโรเนียว)
- _____, การปรับปรุงการปกครองท้องถิ่น ปี 2518 (เอกสารโรเนียว)
- _____, ปฏิบัติงานตามโครงการ ปชด. 2518 (เอกสารโรเนียว)
- _____, "ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนา
ป้องกันตนเอง พ.ศ. 2519. (เอกสารโรเนียว)
- _____, คำสั่งที่ 266/2517 ลงวันที่ 18 เมษายน 2517 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการเตรียมการและพิจารณาจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- _____, คำสั่งที่ 470/2517 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2517 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457.
- _____, คำสั่งที่ 803/2517 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2517 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการเตรียมการและพิจารณาจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- _____, คำสั่งที่ 285/2519 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2519 เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแห่งชาติ .
- _____, คำสั่งที่ 731/2519 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2519 เรื่อง
แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาข้อมูลสำหรับการที่จะจัดตั้งหน่วยการ
ปกครองท้องถิ่นรูปพิเศษที่พิทยา.

มหาคไทย, กระทรวง, หนังสือสั่งการที่ 0303/20084 ลงวันที่ 24 ธันวาคม
2519 เรื่อง การพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการปกครอง.

ร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2518

(เอกสารโรเนียว)

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2518 (เอกสารโรเนียว)

ร่างพระราชบัญญัติสภาภิบาล พ.ศ. 2518 (เอกสารโรเนียว)

ร่างพระราชบัญญัติการจัดการปกครองท้องถิ่นเมืองพัทยา พ.ศ.

2519 (เอกสารโรเนียว)

มิตรรา สตะเวทิน, "การก่อสร้างของกลุ่มอิทธิพลในกระบวนการทางการเมือง"
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน, เอกสารประกอบการพิจารณาในการประชุมสภา
ผู้แทนราษฎรสามัญสมัยแรก ครั้งที่ 13 วันพฤหัสบดีที่ 8 กรกฎาคม
2519.

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 8 วันศุกร์ที่ 14
มิถุนายน 2517.

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ชุดที่ 2 พ.ศ. 2516
ครั้งที่ 26 วันศุกร์ที่ 10 มกราคม 2518.

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ชุดที่ 2 พ.ศ. 2516
ครั้งที่ 31 วันพฤหัสบดีที่ 23 มกราคม 2518.

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติผู้แทนราษฎรวิสามัญที่ 2 ครั้งที่ 4
วันศุกร์ที่ 4 กรกฎาคม 2518.

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติผู้แทนราษฎรสามัญที่สอง ครั้งที่ 14
วันศุกร์ที่ 8 สิงหาคม 2518.

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติผู้แทนราษฎรสามัญที่สอง ครั้งที่ 18
วันพฤหัสบดีที่ 14 สิงหาคม 2518.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. รายงานการประชุมวุฒิสภาสัณสมัยที่สอง
ครั้งที่ 8 วันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน 2519.

....., รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรวิสามัญสมัยที่สอง ครั้งที่ 1
วันศุกร์ที่ 7 พฤศจิกายน 2518.

....., รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรสามัญสมัยแรก ครั้งที่ 13
วันพฤหัสบดีที่ 8 กรกฎาคม 2519.

สัมภาษณ์

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2521.

ชูศักดิ์ เตียงตรง, อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2521.

ทองตอ กล้วยไม้ ณ อยุธยา, รองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษาเขตคลองสาน
กรุงเทพมหานคร. สัมภาษณ์ 27 กุมภาพันธ์ 2521.

ชววิช วิชัยคิษฐ์, คณบดีคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
สัมภาษณ์ 15 กุมภาพันธ์ 2521.

นิพนธ์ บุญญภัทโร, ผู้อำนวยการกองวิชาการ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ และ 28 เมษายน 2521.

ปกรณ ปรียากกร, อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์ สัมภาษณ์ 10 กุมภาพันธ์ 2521.

ประหยัด หงษ์ทองคำ, อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์ 14 กุมภาพันธ์ 2521.

พงศ์เพ็ญ ศกุนตภัย, อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สัมภาษณ์ 13 กุมภาพันธ์ 2521.

วิญญู อังคนารักษ์, ปลัดกระทรวงมหาดไทย สัมภาษณ์ 9 กุมภาพันธ์ 2521.

เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. สัมภาษณ์ 9 กุมภาพันธ์ 2521.

เอนก สิทธิประศาสตร์, รองอธิบดีกรมการปกครอง สัมภาษณ์ 10 กุมภาพันธ์
2521.

อมร จันทรมบูรณ์, รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สัมภาษณ์
14 กุมภาพันธ์ 2521.

ภาษาอังกฤษ

Alderfer, Harold F. Local Government of Developing Countries

New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1964.

Anderson, James E. Public Policy-Making London : Thomas Nelson
and Sons, 1975.

British Information Services Central office of Information.

Local Government in British London: Union Brothers, 1975.

Central Treaty Organization (CENTO). Symposium on the Role of
the Local Government in National Development Beruit:
Catholic Press, 1965.

Department of Economics and Social Affairs. Decentralization for
National and Local Development United Nations: New York,
1962.

_____ . Local Government Reform: Analysis of Experience in
Selected Countries United Nations: New York 1975.

_____ . Local Government Training United Nations: New York
1968

Hamilton, Randy H. A Handbook on Comparative Municipal Government
Bangkok: The Thammasart University Press, 1962.

Hill, Dilys M. Democratic Theory and Local Government London:
George Allen & Union, 1974.

Horrigan, Frederick James. Local Government and Administration in Thailand: A Study of Institution and Their Cultural

Setting Unpublished: Dissertation to Indiana University 1959.

International Union of Local Authorities (IULA). Local Government in the XXth Century The Hague: Martinus Nijhoff, 1963.

Karnjanaprakorn, Choop. Municipal Government in Thailand:

As an Institution and Process of Self-Government Bangkok: Institution of Public Administration Thammasart University 1962.

Leemans, A.F. Changing Patterns of Local Government The Hague:

International Union of Local Authorities, 1970.

Macmahon, Arthur W. Delegation and Autonomy New Delhi: Asia

Publishing House, 1961.

ภาคผนวก

นโยบายของคณะรัฐมนตรีคณะที่ 34¹

(นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี)

ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2516 - 22 พฤษภาคม 2517

แถลงนโยบาย เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2516

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล

"ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ตามที่ใต้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 14 ตุลาคม พุทธศักราช 2516 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2516 นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีคือหลักการแห่งระบอบประชาธิปไตย และการปรับปรุงสถานการณ์ต่าง ๆ ให้กลับคืนสู่ความสงบเรียบร้อย และมีมั่นคง เป็นมูลฐานไว้เรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงนโยบายเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ ดังต่อไปนี้ :-

1. รัฐบาลนี้จะเทิดทูนพระมหากษัตริย์ไว้เป็นที่เคารพสักการะอันสูงยิ่งตลอดไป และจะดำเนินการเพื่อให้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นหลักในการบริหารราชการแผ่นดินโดยเร็วที่สุด

¹ รุ่งฤทธิ์ ศยามานนท์, เอกสารการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ลำดับที่ 2 นโยบายรัฐบาลไทย พ.ศ. 2475 - 2519 (แผนกรัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2520), หน้า 162-5.

2. รัฐบาลนี้เชื่อมั่นว่า ความมั่นคงของประเทศชาติ เป็นรากฐานอันสำคัญยิ่ง ฉะนั้น รัฐบาลนี้จะดำเนินการทุกอย่าง เพื่อให้ประเทศไทยดำรงอยู่ด้วยความปลอดภัย โดยจะเตรียมสรรพกำลังของชาติ ตามกำลังเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในสภาพเตรียมพร้อมที่จะป้องกันราชอาณาจักร พร้อมที่จะเผชิญภัยคุกคามทั้งทางตรงและทางอ้อม และให้สามารถช่วยตนเองไ้มากที่สุด จะดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ จะประสานความเข้าใจระหว่างทหารและประชาชนให้ดียิ่งขึ้น จะปรับปรุงสวัสดิการ บำรุงขวัญ และกำลังใจของทหารให้สูงอยู่เสมอ รวมทั้งจะปรับปรุงการจัดโครงสร้างทางการบังคับบัญชา ให้เหมาะสมกับระบอบประชาธิปไตยอันแท้จริง

3. รัฐบาลนี้จะดำรงรักษาเสถียรภาพของเงินตราไว้ให้มั่นคง และจะบริหารนโยบายการคลัง ให้มีผลในทางเพิ่มพูนรายได้และสวัสดิการ ของเกษตรกรและผู้ใช้แรงงาน ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ในการนี้ จะปรับปรุงโครงสร้างทางกานภาษีอากร เพื่อให้บังเกิดความ เป็นธรรมยิ่งขึ้น

4. รัฐบาลนี้ จะดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อธำรงไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย และบูรณภาพแห่งราชอาณาจักร และเพื่อรักษามลประโยชน์ของชาติ และประชาชนไทย ในการนี้ รัฐบาลจะยึดมั่นในกฎบัตรสหประชาชาติ ให้ความร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ เพื่อส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และความยุติธรรมระหว่างประเทศ รักษาสิทธิและปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่ตามสนธิสัญญา และความตกลงที่ทำไว้กับประเทศทั้งหลาย ตามหลักแห่งความเสมอภาค และถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน ดำเนินการ เพื่อความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศที่แสดงความเป็นมิตรต่อประเทศไทย รวมทั้งประเทศที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน สร้างเสริมสัมพันธไมตรีและความเข้าใจอันดีกับบรรดาประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ รัฐบาลนี้จะสนับสนุนความร่วมมือส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะกับกลุ่มประเทศสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการสร้างสันติภาพ เสถียรภาพ การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อความเจริญก้าวหน้าและความผาสุกของประชาชนในภูมิภาคนี้

5. รัฐบาลนี้จะเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตเกษตร เพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งผลิตผลประเภทอาหาร เพื่อช่วยลดค่าครองชีพของประชาชน ทั้งนี้ด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรทั้งในกานวิชาการ และปัจจัยด้านการผลิต

และการตลาด สำหรับจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในราคาที่เป็นธรรม และเหมาะสมเพื่อเพิ่มรายได้และยกระดับการครองชีพให้แก่เกษตรกร

6. รัฐบาลนี้ จะปรับปรุง ขยาย และเสริมสร้างกิจการธนาคารขนส่ง การสื่อสาร และการอุดมศึกษา ให้เหมาะสมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ ซึ่งเป็นระบบการขนส่งที่ประหยัดที่สุดนั้น จะได้พัฒนาให้มีบทบาทและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

7. รัฐบาลนี้ จะเร่งรัดการขยายตลาดทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเร่งรัดเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม ในด้านสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพของประชาชนนั้น จะรักษาเสถียรภาพของราคาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ผลิต และผู้บริโภค และจะพยายามให้พ่อค้าเข้าใจนโยบายการค้าของรัฐบาล โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือในด้านการจัดหาตลาด และบริการในด้านสถิติการผลิต และการค้า

8. รัฐบาลนี้ จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชน และจะปรับปรุงโครงสร้างของการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ เพื่อให้มีความเข้าใจและร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบเรียบร้อยกับประชาชนมากยิ่งขึ้น

9. รัฐบาลนี้ จะรักษาไว้ซึ่งหลักนิติธรรม โดยจะเคารพความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี และจะส่งเสริมสถาบันศาลยุติธรรมให้มั่นคง และเจริญก้าวหน้าในการพิพากษาอรรถคดีต่าง ๆ จะใคร่เร่งรัดให้ดำเนินการไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น

10. รัฐบาลนี้ จะส่งเสริมการศึกษาทั้งในสถานศึกษาความรู้และในทางจิตใจ เพื่อให้มีความยึดมั่นในหลักธรรมแห่งศาสนา บำเพ็ญคุณให้เป็นคนมีประโยชน์ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนให้ช่วยกันบำรุงรักษาศิลป วัฒนธรรม อันเป็นสัญลักษณ์และสมบัติของชาติไทย

11. รัฐบาลนี้ จะปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณสุขแห่งชาติ ให้ตรงกับความต้องการของประชาชน และจะขยายขอบเขตของการบริการสาธารณสุขแห่งชาติให้ตรงกับความต้องการของประชาชน และจะขยายขอบเขตของการบริการ ไปให้ถึงประชาชนในส่วนภูมิภาคให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

12. รัฐบาลนี้ จะเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตทางอุตสาหกรรมทั้งในส่วนทศแทนสินค้าที่นำเขา และในส่วนสินค้าส่งออก รวมทั้งจะไต่ค่าเนินการป้องกันและระงับพิภภัยอันจะเกิดจากการอุตสาหกรรมต่อไปด้วย

13. รัฐบาลนี้ จะส่งเสริมใหม่หาวิทยาลัยมีเสรีภาพ และมีความรับผิดชอบทางวิชาการ มีความอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ทั้งในคานการเงิน และการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างนิสิต นักศึกษา กับรัฐบาล และสนับสนุนใหม่หาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

14. สำหรับนโยบายทางเศรษฐกิจโดยรวม รัฐบาลจะยึดแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหลักในการบริหารและการจัดสรรทรัพยากรของประเทศ โดยเนนการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาสังคมเฉพาะหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้ไขปรับปรุงการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมบางสาขาให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเป็นสำคัญ เพื่อให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมจากการดำรงชีพอย่างมั่นคงยิ่งขึ้น

ตามนโยบายที่ไต่แถลงมานี้ รัฐบาลเชื่อมั่นว่า จะสามารถสนองความตองการของประชาชน เสริมสร้างความสำเร็จก้าวหน้า และความมั่นคงแก่ประเทศไทยในระยะเวลาที่รัฐบาลนี้ เขามาบริหารราชการแผ่นดินได้ ฉะนั้น จึงหวังว่าสถานิติบัญญัติแห่งชาติจะให้การสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยดี เพื่อรัฐบาลจะสามารถบริหารประเทศไปโดยความราบรื่น เสริมสร้างความสำเร็จก้าวหน้าแก่ประเทศไทย และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้ต่อไป"

นโยบายของคณะรัฐมนตรีคณะที่ 35¹
 (นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี)
 ตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม 2517 - 14 กุมภาพันธ์ 2518
 แดงนโยบาย เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2517

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล

"ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงนโยบายเพื่อสภานิติบัญญัติทราบ ดังต่อไปนี้ :-

1. รัฐบาลนี้ จะเทอดทูนและรักษาไว้ซึ่งองค์คุณของประเทศไทย คือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. รัฐบาลนี้ จะยึดถือหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จะส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชนภายในกรอบของกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และศีลธรรมอันดี
3. รัฐบาลนี้
 - 3.1 จะจัดที่ดินทำกินให้ ชาวไร่ ชาวนาที่เดือดร้อน ให้ได้รับความเป็นธรรมโดยรวดเร็ว
 - 3.2 จะจัดให้มีสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพประจำวัน โดยเฉพาะปัจจัย ทั้งสี่ โดยไม่ขาดแคลนและในราคาที่สมควรและเหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของประชาชน

¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 166-70.

- 3.3 จะส่งเสริมกิจการทหารของชาติให้มีความดีและมีสมรรถภาพพร้อมที่จะป้องกันราชอาณาจักรจากภัยที่มีมาทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะในภาวะการณปัจจุบัน จะเร่งรัดปรับปรุงโครงสร้างทางการบังคับบัญชาให้คล่องตัวที่จะบริหารงานตามระบอบประชาธิปไตย
- 3.4 จะวางรากฐานแห่งระบบการคลัง โดยมีจุดหมายที่จะส่งเสริมความเจริญเติบโต และความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และปรับปรุงการจัดเก็บภาษีอากร ให้ใกล้เคียงเม็ดเงินหน่วย
- 3.5 จะโอนมาตรการทางการเงินควบคู่ไปกับมาตรการทางการคลัง โดยถือหลักที่จะสร้างไว้ซึ่งเสถียรภาพแห่งค่าของเงินบาท และดำเนินมาตรการระดมเงินออมของประชาชนมาให้เป็นทุนในกิจการลงทุนของภาครัฐบาล และภาคเอกชน ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
- 3.6 จะเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น โดยจะดำเนินมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกรให้เป็นพลังทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง การจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร การส่งเสริมเกษตรกรความรู้การผลิต และจำหน่าย ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3.7 จะปฏิรูประบบ ปรับปรุง ขยาย และส่งเสริมระบบการขนส่ง การสื่อสาร และอุดมศึกษาให้ถูกต้องในหลักการ และให้มีการประสานงานกันกันอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.8 จะส่งเสริมการแก้ไขปัญหาความคล่องตัว และเหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมยิ่งขึ้น ส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาประเทศ และปรับปรุงมาตรการป้องกันและระงับพิษภัยอันเกิดจากกิจการอุตสาหกรรม

- 3.9 จะส่งเสริมการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายในต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตทางเกษตรและอุตสาหกรรม ทั้งนี้โดยไม่ก่อให้เกิดการขาดแคลนภายในประเทศ
- 3.10 จะรักษาความสงบภายใน โดยทำความเข้าใจอันดีและประสานสัมพันธ์กันทุกหมู่เหล่า
- 3.11 จะป้องกันและต่อต้านการแทรกซึมในทางการเมือง และการก่อกบฏร้ายทุกวิถีทาง
- 3.12 จะลดอาชญากรรม ป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติดให้โทษ ตลอดจนดำเนินการบำบัดรักษา ควบคุมเร่งรัดการรักษากฎหมาย และความปลอดภัย ส่งเสริมกิจการฝ่ายปกครองและกิจการตำรวจ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3.13 จะส่งเสริมปรับปรุงโรงงานใหม่ฝีมือและสมรรถภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถมีบทบาทที่จะร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานได้มีสวัสดิภาพยิ่งขึ้น เร่งรัดสร้างหรือขยายแหล่งงานเพื่อประชากรมีงานทำอย่างทั่วถึง ปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างทุนและแรงงานอย่างเป็นธรรม
- 3.14 จะเคารพความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษารัฐคดีของศาลยุติธรรม จะเร่งรัดการพิจารณาพิพากษารัฐคดีให้ดำเนินไปโดยรวดเร็ว และส่งเสริมสถาบันศาลยุติธรรมให้มั่นคง
- 3.15 จะเร่งรัดการศึกษาอบรม เพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย เน้นในเรื่องการอบรมศีลธรรม และวัฒนธรรม และการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ

ในคานอุดมศึกษา จะสนับสนุนความเป็นอิสระในการดำเนินงานทั้งคานวิชาการ และการบริหารของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่ว และส่งเสริมให้วิทยาลัยเอกชนสามารถผลิตบัณฑิตที่ไคมาตรฐาน

- 3.16 จะให้บริการสาธารณสุขคานส่งเสริม ป้องกัน และรักษาถึงประชาชน โดยเฉพาะในชนบท จะเร่งรัดปรับปรุงระบบการสาธารณสุขให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกชน และประชาชนมีนึ่งกำลังกันแกปัญหาสาธารณสุขโดยงมีประสิทธิภาพ จะมอบอำนาจหน้าที่การบริหารงานส่วนภูมิภาค เพื่อให้ทรัพยากรที่มีจำกัด อำนวยประโยชน์สูงสุดแก่สังคม
- 3.17 จะกวคชันวินัยและสมรรถภาพของข้าราชการ ป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการและรัฐวิสาหกิจ และในเวลาเดียวกัน จะส่งเสริมยกยอของผูทุจริตใปปรากฏ
- 3.18 จะวางรากฐานและแนวทางปฏิบัติในการปฏิรูประบบการศึกษา และการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม
- 3.19 จะจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งใปเป็นไปโดยเที่ยงธรรมและบริสุทธิ์
4. รัฐบาลนี้
- 4.1 จะค้ำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยยึดถือหลักในการสร้างไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยของชาติ บูรณภาพแห่งราชอาณาจักรและในการรักษาความมั่นคงของประเทศ กับผลประโยชน์ของชาติและประชาชน
- 4.2 จะยึดมั่นในหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิบัติตามพันธกรณีแห่งสนธิสัญญาที่ทำไว้กับประเทศทั้งหลายตามหลักแห่งความเสมอภาพและถอยทีถอยปฏิบัติต่อกัน ดังที่ใปเป็นนโยบายของประเทศไทยตลอดมา
- 4.3 จะรักษาลิทธิอันชอบธรรมของชาติ และประชาชน โดยพยายามหาทางตกลงที่ยุติธรรมกับประเทศที่เกี่ยวข้องโดยสันติวิธี

- 4.4 จะเป็นมิตรกับทุกประเทศที่เป็นมิตรกับประเทศไทย แม้ลัทธินิยมในระบบการปกครอง การเศรษฐกิจและสังคมจะต่างกัน และพยายามทำความเข้าใจกับประเทศต่าง ๆ ที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งอยู่ เพื่อหาทางให้มีการติดต่อสัมพันธ์โดยปกติควรระหว่างกัน และปรับปรุงความสัมพันธ์กับประเทศที่มีความผูกพันอยู่ต่อกันให้เหมาะสมกับความจำเป็นของสถานการณ์ เพื่อประโยชน์อันเป็นธรรมร่วมกัน
- 4.5 จะเสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรี และกระชับความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และสนับสนุนความร่วมมือส่วนภูมิภาค สืบต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพความมั่นคง สันติสุข และความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

ตามนโยบายที่ใดแถลงมานี้ รัฐบาลเชื่อมั่นว่าจะสามารถสนองความต้องการของประชาชน เสริมสร้างความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงของประเทศชาติในระยะเวลาดังนี้ รัฐบาลนี้บริหารราชการแผ่นดินใด ฉะนั้น จึงหวังว่าสถานิติบัญญัติแห่งชาติจะให้ความสนับสนุนด้วยดี เพื่อรัฐบาลจะสามารถบริหารราชการแผ่นดินให้บังเกิดความสำเร็จก้าวหน้าแก่ประเทศชาติ และอำนวยความผาสุกแก่ประชาชนต่อไป"

นโยบายของคณะรัฐบาลคณะที่ 37¹
 (หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี)
 ตั้งแต่วันที่ 19 มีนาคม 2516 - 20 เมษายน 2519
 แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2516

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล

ท่านประธานสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ตามที่ไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 14 มีนาคม 2516 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 17 มีนาคม 2516 นั้น ข้าพเจ้าและคณะรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยคำนึงถึงสถานการณ์ของประเทศอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้ว จึงขอแถลงเพื่อสถาปนาฐานะและทิศทางที่จะดำเนินต่อไปนี้ :-

ในเบื้องต้น จำเป็นต้องแถลงให้ชัดเจนเสียก่อนว่า รัฐบาลซึ่งข้าพเจ้าและคณะรัฐมนตรี ได้ร่วมกันก่อตั้งขึ้นนี้ เป็นรัฐบาลผสมระหว่างพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ล้วนสำนึกในความรับผิดชอบที่มีต่อประเทศชาติ และประชาชนในอันที่จะจัดตั้งรัฐบาล ที่มีเสถียรภาพพอสมควร เพื่อดำเนินการปกครองประเทศตามค้ำลของระบอบประชาธิปไตยต่อไป

ดังนั้น จึงขอให้เข้าใจควยว่า การจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้นในครั้งนี เป็นการร่วมกันในทางการเมืองในเชิงนโยบายที่ไขว่ไขว่ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติอันเป็นที่รักของเราในขณะนี้เป็นอย่างยิ่ง แกนกลางที่มุ่งกำลังของพรรคการเมืองต่าง ๆ ซึ่งรวม

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 180-96.

กันเป็นรัฐบาลครั้งนี้นั้น หาใช่พรรคหนึ่งพรรคใดหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ แท้จริง แกนกลาง คือ นโยบายและแผนปฏิบัติการต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาลนี้จะไต่แถลงให้สภาผู้แทนราษฎรทราบ เพื่อขอความไว้วางใจในวันนี้

รัฐบาลผสมชุดนี้ ตระหนักถึงปัญหาสำคัญที่ชาติบ้านเมืองของเรากำลังเผชิญอยู่ขณะนี้ สังคมไทยกำลังอยู่ท่ามกลางความตึงเครียด เรากำลังเผชิญกับความแตกแยก ซึ่งกำลังเริ่มปรากฏขึ้น เราเริ่มเห็นความเป็น "เรา" เป็น "เขา" มากขึ้นทุกที ทุกวันนี้เราทุกคนได้ยินเสียงที่กล่าวขวัญถึงความแตกต่างและการต่อสู้ระหว่างชนชั้น ตลอดจนการล่มลงรุนแรงต่าง ๆ เสียงเรียกร้องเหล่านี้หาใช่เป็นเรื่องเหลวไหลเสียทีเดียวไม่ เราต้องยอมรับความเป็นจริงว่า ในบ้านเมืองของเราขณะนี้มีความไม่เป็นธรรมมากมายหลายประการ เราต้องยอมรับว่าความไม่เป็นธรรมที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ เป็นความบกพร่องและมีผลพาดของการบริหารราชการแผ่นดินในอดีต ซึ่งเราต้องรับแก้ไขจักปักเป้าเสียแต่บัดนี้ เพื่อจะไต่ไม่สายจนเกินไป

เราพึงต้องใคร่ครวญให้คิดว่า บ้านเมืองไทยของเราจำเป็นต้องถูกปลดปล่อยให้ผ่านเข้าสู่กระแสของความรุนแรง ประหัตประหารกัน ดังที่บางฝ่ายกำลังเรียกร้องเสียมสอนกันอยู่ คอยหรือ ทำไมเราจึงไม่พยายามที่จะขจัดความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ คอยสันติวิธี ซึ่งเป็นอุปนิสัยตั้งแต่ คิมของคนไทย ซึ่งรักความสงบและรู้จักสมานประโยชน์เพื่อความสามัคคีของบ้านเมืองตลอดมา รัฐบาลผสมชุดนี้มีความเชื่อว่า กระบวนการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจที่ก่อรูปลดความเป็นธรรมนั้น ไม่จำเป็นต้องดำเนินบนวิถีทางแห่งการล่มลงทำลายชนชั้นใด ๆ ก็มีทางสู่ความสำเร็จไต่อย่างแน่นอน

เป้าหมายทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลนี้มีความเชื่อมั่นว่า มนุษย์เรากำลังอยู่มิใช่เพื่อรับใช้รัฐ แต่รัฐต่างหากที่กำลังอยู่เพื่อรับใช้ประชาชน ฉะนั้น รัฐบาลนี้จึงถือว่า เป้าหมายทางเศรษฐกิจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของนโยบายของรัฐบาล เพราะเรื่องปากเรื่องท้องของประชาชนนั้น ย่อมเป็นเรื่องที่รัฐบาลนี้จะให้ความสำคัญเป็นห่วงใยมากที่สุด

กล่าวโดยย่อ เป้าหมายทางเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาลนี้ สรุปได้เป็น

3 ประการ คือ :-

1. ลดงานและขจัดความยากจน โดยมุ่งให้ประชาชนที่บรรลุนิติภาวะทุกคน ที่ทำงานมีรายได้อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าเดือนละ 1,000.- บาท ทั่วทุกคน

2. สร้างงานให้ประชาชนคนไทยในประเทศ ใ้ทำทั่วทุกคน ภายในเวลา 5 ปี และ

3. ลดงานภาวะเงินเฟ้อ

1. ลดงานความยากจน

การลดงานความยากจน เป็นงานที่ต้องดำเนินการระยะยาว และอันที่จริงการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ก็คือ การขจัดความยากจน หรือในกรณีที่มีความยากจนโหมกลืนไปแล้ว การพัฒนานั้นก็เป็นการยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น และควบความเป็นธรรมสำหรับประเทศเรา เท่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ปัญหาความยากจนจะจางหายไปแน่ หากประชาชนที่บรรลุนิติภาวะทุกคนที่ทำงาน มีรายได้อย่างน้อยต่ำกว่าคนละ 1,000.- บาทต่อเดือน ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายประการนี้ รัฐบาลได้กำหนดแผนปฏิบัติการไว้ดังนี้ :-

แผนปฏิบัติการสำหรับ เขตชนบท

ก. บรรเทาความทุกข์ยากเฉพาะหน้า

เป็นที่ทราบกันอยู่ว่า ชาวไร่นาของเราส่วนใหญ่อำศัยอยู่ยากจนอยู่คนเดียวเพราะปลูกโคมน้อย เพราะขาดน้ำบ้าง เพราะน้ำท่วมบ้าง ก็ทุกข์ทรมานมาก ยิ่งหนี้สินคยแล้ว ส่วนมากก็มีทวมทอนตัวที่เกี่ยวข้อง แผนปฏิบัติการรีบด่วนของรัฐบาลชุดนี้ จึงอยู่ที่ช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นทันที เพื่อจะไ้บรรเทาความทุกข์ยากของชาวไร่นาบางส่วน ดังกล่าวก็คือ จะจัดสรรเงินงบประมาณมอบหมายให้สภาตำบลหรือจางแรงงานในท้องถิ่น ชุกชุมคลอง ทำฝายเกบน้ำ เป็นต้น ทั้งนี้ โดยกำหนดไว้ว่า บริเวณซึ่งกำลังเดือดร้อน เพราะถูกภัยธรรมชาติ เช่น ในเขตอีสาน ภาคใต้ และที่ราบภาคกลาง จะเป็นเขตที่ได้รับ การช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์เป็นพิเศษ ปริมาณเงินที่รัฐบาลจะจัดสรรให้เพื่อการนี้ จะไม่น้อยกว่า 2.5 พันล้านบาท และจะจัดสรรให้ทันที เพื่อให้เห็นผลในช่วงเวลาก่อนที่จะถึงฤดูกาล-

ทำไร่ ทำนา ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ชาวไร่ ชาวนากำลังว่างงาน การจัดสรรเงินงบประมาณ
 เพื่อการนี้ จะกระทำโดยส่วนหนึ่งจะตัดรายการรายจ่ายที่เห็นว่าไม่รีบด่วนพอจะรอไว้ก่อนได้
 หรือที่มมีความจำเป็นน้อยออกจากงบประมาณรายจ่ายปี 2518

ข. วางแผนบรรเทาทุกข์ยากช่วงต่อไป

ในระยะ 6 เดือนแรก จะมีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของชาติขึ้นใหม่
 แผนพัฒนาดังกล่าวนี้จะยึดถือเอาความต้องการของประชาชนแต่ละตำบลทั่วประเทศ ซึ่งทาง
 รัฐบาลจะได้รับทราบจากตำบล เมื่อสภาตำบลไต่ขอเงินก้อนแรกที่รัฐบาลจัดให้ตามความ-
 มุ่งหมายที่ระบุไว้ใน ก. ไปแล้ว ทั้งนี้ เพื่อสร้างความหวังใหม่ที่จะได้รับการปรับปรุงภาวะ
 ทำกินและภาวะความเป็นอยู่อย่างแน่นอนให้เกิดขึ้นในใจของประชาชนอย่างถาวร

รัฐบาลนี้มีความเชื่อมั่นว่า การวางแผนที่มาจากระดับท้องถิ่น จะช่วย
 แก้ปัญหาความยากจนและลดอัตราอาชญากรรมในบรรเทาเบาบางลงได้อย่างแน่นอน เมื่อ
 ได้ดำเนินการวางแผนในทำนองนี้แล้ว แต่ละตำบลจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นส่วนสัก
 ครบเป็นรายตำบล ซึ่งจะไต่ขอเป็นปัจจัยในการสร้างงานให้แก่ประชาชนในตำบลได้เพิ่มขึ้น
 อนึ่ง การวางแผนระดับท้องถิ่นจะมีมาตรการกำกับให้กลมกลืนกับแผนรวมของประเทศ เช่น
 การชลประทาน และเพื่อการขนส่งทางน้ำตามแผนรวมของภาคและประเทศ เป็นต้น

ค. ผันเงินทุนจากสถาบันการเงินสู่เกษตรกร

ระหว่างฤดูกาลเพาะปลูกปี 2518/19 รัฐบาลนี้จะใช้มาตรการผันเงิน
 ทุนขึ้นจากเดิมจำนวนไม่น้อยกว่า 4 พันล้านบาท และจะกระทำต่อเนื่องกันทุกปี เพื่อให้เงิน
 ทุนไหลสู่มือเกษตรกรครบถ้วนตามความจำเป็นในการผลิต ซึ่งจะต้องขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้
 โดยมุ่งหมายที่จะให้เงินทุนจากสถาบันการเงินไหลเข้าแทนที่เงินทุนเอกชน ซึ่งถดถอยลงไป
 มากจนครบ

อนึ่ง เพื่อกันมิให้เงินทุนในภาคเอกชนถูกใช้ไปในทางฟุ่มเฟือย หรือเป็น
 ผลเสียหายแก่เศรษฐกิจอย่างอิสระปราศจากขอบเขต รัฐบาลจะดำเนินการควบคุมการขอความ
 ร่วมมือจากสถาบันการเงินและจากเอกชนที่มั่งคั่งทั้งหลาย รวมทั้งจะใช้มาตรการต่าง ๆ
 ที่มียุทธวิธีที่จะสร้างขึ้นมา รัฐบาลจะระงับการไหลของเงินของประเทศที่มีอยู่จำกัดมากไปในด้านที่เกิดประ-
 โยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนรวมน้อย หรือเป็นไปในทางทำลายทุนใหญ่เสียไปอย่างน่าเสียดาย

ดง ควบคุมมาตรการดังกล่าวนี้ จะมีผลยับยั้งการลงทุนในกิจการที่ส่งเสริมความชุ่มเฟื้อในเมืองไว้ และจะผลักดันให้ทุนไหลสู่ชนบทมากขึ้น

ง. เขาประกันราคาคณัตผลของเกษตรกร

เพื่อให้เกษตรกรของชาติมีความมั่นใจในรายได้ที่จะได้รับจากการผลิตของตนว่าจะได้ในจำนวนค่าสุดเท่าใด ก่อนที่จะถึงฤดูกาล เพราะปลูกปี 2518 - 2519 รัฐบาลนี้จะดำเนินการประกันราคาข้าวเปลือก ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ปอ และพืชอื่น ๆ ที่เกษตรกรปลูกทำกันอย่างแพร่หลาย จนเป็นพืชที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรจำนวนมาก รวมทั้งจะขจัดอุปสรรคที่ขัดขวางมิให้ราคาพืชผลของเกษตรกรเคลื่อนไหวตามราคาตลาดโลกให้หมดสิ้นไปควย สำหรับชาวไทยที่มีอาชีพในการทำยางพารา นั้น รัฐบาลจะพิจารณาช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษทั้งในด้านการส่งเสริมการผลิต และการตลาด เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

จ. ส่งเสริมการประมงและเลี้ยงสัตว์

รัฐบาลนี้เห็นว่า อาชีพหลักของชาวไทยทุกประเภท จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างทั่วถึงกันทั้งในด้านการผลิตและการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพการประมง และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศสูง และมีประชากรประกอบอาชีพเหล่านี้เป็นจำนวนมาก รัฐบาลนี้จะ เข้ามาร่วมและสนับสนุนด้วยการขจัดอุปสรรคที่ขัดขวาง มิให้งานอาชีพนี้มีรายได้สูงพอจะยึดถือเป็นงานสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัวได้อย่างแท้จริง

ก) จะอาศัยโครงการสร้างอาคารสงเคราะห์จำนวน 20,000 หน่วย คอปี ซึ่งกำหนดหมายไว้เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย และยังคงขาดที่อยู่อาศัยให้เกิดผลในทางสร้างงานใหม่ประชาชนทำเพิ่มขึ้นควย

ข) จะดำเนินการให้ประชาชนบรรลุนิติภาวะแล้ว และมีรายได้ต่ำกว่า 1,000.- บาทต่อเดือน ได้รับการสงเคราะห์ในประการถึงต่อไปน้ออย่างครบถ้วน โดยจะดำเนินการให้สำเร็จหลังจากเขาบริหารงานแล้ว 6 เดือน คือ :-

(1) ใ้รับสิทธิโดยสภารรประจำทางทุกสาย โดยไม่ต้องเสียค่า-
โดยสาร์ เพื่อใ้ส่งเคราะห์ประการนี้ใ้สำเร็จตามเป้าหมาย จะดำเนินการแก้ไขระบบสัมปทาน
เคินรดโดยสาร์เสียใหม่ และจะกำหนดใ้ใหม่ใ้รับสัมปทานเคินรดโดยสาร์จ้ตรดเฉพาะใ้เพื่อใ้
นักเรียน ซึ่งใ้เป็นบุตรของประชาชนผู้มีรายใ้ต่ำตามเกณฑ์ดังกล่าว โดยสาร์โดยไม่ต้องเสียค่า
โดยสาร์ควยเช่นกัน

(2) ใ้รับสิทธิไม่ต้องเสียค่าใ้เรียน กานหนังสือ และค่าธรรมเนียม
อื่น ๆ ที่ใ้เกี่ยวกับการศึกษาภาคบังคับใ้สำหรับบุตรทุกคน

(3) ใ้รับบริการดานการรักษา ความใ้เจ็บป่วย โดยไม่ต้องเสียค่า-
รักษา

2. สร้างงานใ้ประชาชนคนไทยในประเทศใ้ใ้ทำใ้ทุกคน

รัฐบาลนี้เห็นว่ ประชาชนจะมีรายใ้ใ้ต่ำตามที่กำหนดหมายไว้ ก็ใ้เมื่อประชาชนมี-
งานทำอย่างบริบูรณ์ และใ้เมื่อประชาชนมีรายใ้ใ้ต่ำแล้ว ประชาชนยอมมีกำลังซื้อสูง และใ้อยู่ใน
วิสัยที่ใ้จะใ้กระจายใ้ใ้มากขึ้น กำลังซื้อของประชาชนหากสูงมากแล้ว บรรยากาศใ้ในการลงทุน-
ทางธุรกิจทุกแขนงใ้ยอมจะใ้ดี เป็นทางใ้ใ้งานมีใ้เพิ่มใ้ประชาชนใ้ใ้มากใ้ยิ่งขึ้น ฉะนั้น รัฐบาล
นี้จึงมีเป้าหมายที่ใ้จะสร้างงานใ้คนไทยทั้งชาติใ้มีทำอย่างบริบูรณ์ โดยกำหนดเป้าหมายใ้ใ้วว่า
ใ้ใ้ใ้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวใ้ใ้ภายในเวลาห้าปี ซึ่งแผนปฏิบัติการจะใ้เป็นดังต่อไปนี้ :-

ก. จะจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมสินค้าออกแห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน
ทุกดานที่ใ้เกี่ยวกับการส่งเสริมสินค้าออก รวมทั้งติดตามขจัดอุปสรรคและขอใ้เสียใ้เปรียบใ้ในใ้เชิง
การแข่งชันใ้ในตลาดต่างประเทศ เพื่อใ้ใ้โอกาสใ้ในการส่งสินค้าที่ผลิตใ้ใ้ในประเทศทุกชนิด
ออกไปขายใ้ในต่างประเทศใ้ใ้มากขึ้น ซึ่งยอมจะมีผลใ้ในดานการสร้างงานใ้ใ้ประชาชนใ้ใ้ทำ
ถวนหนากัน หน่วยงานนี้ใ้ในชั้นต้นจะมีนายกรัฐมนตรี เป็นผู้บริหารและรับผิดชอบโดยตรง
เป็นผลใ้ใ้ใ้การขยายการลงทุนดานการผลิต ทั้งใ้ใ้เป็นทุนใ้ในประเทศและจากต่างประเทศ
ใ้เพิ่มชันรวดใ้เร็ว ใ้ใ้กับความใ้จำเป็นที่ใ้จะต้องใ้ใ้ใ้งานทำของประชาชนซึ่งใ้เพิ่มชันทุกปี หน่วยงาน
ส่งเสริมสินค้าออกแห่งชาตินี้ จะจัดตั้งชันภายในเวลาหนึ่งใ้เดือนหลังจากรัฐบาลชุดนี้ใ้ใ้รับความ

ไว้วางใจให้เขาบริหารงาน อนึ่ง จุดหมายอีกประการหนึ่งของการดำเนินงานส่งเสริมสินค้าออกแห่งชาติ ก็คือ การลดความเสียหายเปรียบทางดุลการคลัง

ข. โครงการจัดสร้างอาคารสงเคราะห์ 20,000 หน่วยนั้น จะทำให้คนมีงานทำโดยตรงจำนวนถึง 100,000 คน และมีงานทางอ้อมตามต่าง ๆ อีก 250,000 คน

ค. จะดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง เพราะการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างงานให้คนทำได้มากอย่างและหลายแขนง ทั้งนี้ โดยจะยกฐานะและขยายบทบาท ตลอดจนความรับผิดชอบขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เทียบเท่าทบวง และจะกำหนดหน้าที่ให้เน้นหนักไปในทางสร้างงานอาชีพของประชาชนในชนบท โดยมอบหมายให้ดำเนินการปรับปรุงบริการและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในต่างจังหวัด เป้าหมายของการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามแนวทางดังกล่าว ไม่เพียงแต่จะเพื่อขยายงานอาชีพของประชาชนเท่านั้น แต่จะมุ่งไปที่การแสวงเงินตราต่างประเทศ เพื่อรักษาดุลการชำระเงินไว้ให้คงเสียเปรียบอีกด้วย

ง. จะส่งเสริมให้คนในต่างจังหวัดมีงานทำอย่างกว้างขวาง โดยจะพยายามให้มีการลงทุนในต่างจังหวัดมากขึ้น ทั้งนี้ จะกระทำได้โดยการยกเว้นภาษีบางอย่างเป็นพิเศษ แก่ธุรกิจที่จัดตั้งและดำเนินการในจังหวัด

จ. เพื่อช่วยเสริมให้การลงทุนทางธุรกิจแขนงต่าง ๆ ขยายตัวไต่กายขึ้น อันจะเป็นผลให้ประชาชนมีงานทำเพิ่มขึ้น รัฐบาลจะมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการให้ปริมาณเงินในตลาดขยายตัวดี มีผลทางลดอัตราดอกเบี้ยลง

ฉ. จะส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนที่จะสร้างงานให้คนทำได้จำนวนมาก อย่างไรก็ตาม รัฐบาลนี้จะได้กำหนดเงื่อนไขการส่งเสริมให้เป็นไปในทางที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนคนไทยและของประเทศไว้ให้ได้มากที่สุด อีกทั้งเป็นไปในทางที่จะจูงใจฝ่ายลงทุนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังจะกำหนดเงื่อนไขที่มีผลในทางป้องกันพิษภัยที่จะเกิดกับทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมไว้อย่างรอบคอบอีกด้วย

3. ต่อต้านภาวะเงินเฟ้อ

รัฐบาลนี้ไม่มีเป้าหมายถึงขั้นที่จะซ้ดภาวะเงินเฟ้อให้หมดสิ้นไป เพราะความจริงมีอยู่ว่า ภาวะเงินเฟ้อนั้นยังไม่อาจจะหยุดยั้งไว้ได้ แต่พอจะผ่อนคลายให้เบาบางและซาลงได้แน่นอน อย่างไรก็ตาม การให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนที่มีรายได้อาจทำให้เพียงพอเป็นทางที่จะบรรเทาความเดือดร้อนอันเกิดจากภาวะเงินเฟ้อที่ตกหนักอยู่กับประชาชนกลุ่มที่มีรายได้อาจและค่าให้เบาบางลงได้และเร็วที่สุด

มาตรการทางการคลัง กจ่าเป็นของใช้เขาช่วยบรรเทาความเดือดร้อน อันเกิดจากภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรงควย ซึ่งรัฐบาลจะดำเนินการทันทีเมื่อเห็นว่าจำเป็น

อนึ่ง ระบบการค้าและการผลิตที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด ก็เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น กิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดมีทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน ฉะนั้น เพื่อสกัดกั้นมิให้ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้นเพราะการผูกขาด รัฐบาลนี้จะจัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ติดตามพิจารณาและตรวจสอบการดำเนินงานทุกประเภทที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดขึ้นในสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมและสั่งการให้มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดการดำเนินการที่เอารัดเอาเปรียบประชาชนโดยกิจกรรมกลุ่มนี้อย่างทันทวงที

เป้าหมายทางสังคม

เป้าหมายทางสังคมของรัฐบาลนี้ มีดังต่อไปนี้ :-

1. ลดช่องว่างระหว่างคนมีกับคนจน และจัดสวัสดิการสังคมให้ดีขึ้น
2. จัดระบบการศึกษาให้ เป็นธรรมขึ้น
3. เปลี่ยนค่านิยมทางสังคมของสังคมไทยเสียใหม่
4. อำนวยความสะดวกสบายในบานเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ลดของว่างระหว่างคนมีกับคนจน

รัฐบาลนี้จะดำเนินการลดของว่างระหว่างคนมีกับคนจน ด้วยการปรับปรุงวิธีจัดเก็บและระบบภาษีทางตรง เพื่อให้ภาษีทางตรงเป็นรายโคส่วนสำคัญของรัฐ และในขณะเดียวกันจะได้อนคลายภาระภาษีทางอ้อมลง ทั้งนี้ โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า แต่ละปีจะให้ภาษีทางตรงมีอัตราเป็นส่วนร้อยละของภาษีอากรทั้งหมดของประเทศเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 และเพื่อสกัดกั้นการรั่วไหลของภาษีทางตรงให้สำเร็จผลตามความมุ่งหมายได้เร็วขึ้น นอกจากจะปรับปรุงวิธีการจัดเก็บโดยใช้เครื่องจักรสมองกลเขาวางแล้ว จะใช้การลงโทษทางอาญาอย่างหนัก เขาวางอีกแรงด้วย

รัฐบาลนี้ให้สัญญาว่า ในช่วง 2 ปีแรก รัฐบาลจะไม่เพิ่มอัตราภาษีเงินโคโดยเด็ดขาด แต่กลับจะช่วยลดภาระภาษีให้แก่ผู้มีรายโคน้อย ด้วยการเพิ่มอัตรากาลดหย่อนให้ลึก อนึ่ง เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของชาวราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ และลูกจ้างชั้นผู้น้อยที่กำลังได้รับอยู่ เพราะค่าครองชีพสูง รัฐบาลจะดำเนินการให้สวัสดิการแก่ข้าราชการเหล่านี้อย่างจริงจังในสถานที่อยู่อาศัยเป็นพิเศษ

รัฐบาลนี้จะจัดตั้งกองทุนสวัสดิการคนงานขึ้น โดยกำหนดให้ทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง หรือคนงานจ่ายเงินสมทบให้แก่กองทุนนี้ในอัตราที่เป็นธรรมด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย กองทุนนี้จะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่ลูกจ้าง หรือคนงานในขณะที่ว่างงานหรือเมื่อตาย และคนงานหรือลูกจ้างมีสิทธิที่จะกู้ยืมเงินจากกองทุนนี้เพื่อใช้ในกิจการที่จำเป็นได้ เช่น ไปซื้อที่อยู่อาศัย เป็นต้น

เมื่อประชาชนมีโอกาสที่จะไถ่ถอนตัวกันทั่วหน้าแล้ว ค่าจ้างแรงงานจะต้องสูงขึ้น อัตราเงินเดือนจะต้องได้รับการปรับปรุงตามขึ้นตลอดไป

เมื่อมีการสนับสนุนการพัฒนาชนบทอย่างจริงจังดังที่ใดแล้ว ไร่ในเป้าหมายทางเศรษฐกิจแล้ว ชาวนชนบทจะต้องมีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้นด้วย

2. สร้างระบบการศึกษาใหม่เป็นธรรมขั้น

การสร้างระบบการศึกษาใหม่เป็นธรรมขั้น โดยดำเนินการให้การศึกษาที่มีพื้นฐานอยู่ที่การให้ความเสมอภาคในค่านการศึกษา และให้ความเสมอภาคในโอกาสที่จะศึกษาในทุกท้องถิ่นอย่างเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ รัฐบาลมีแผนปฏิบัติการเพื่อบรรลุเป้าหมายประการนี้ไว้ดังนี้ :-

(1) ขยายการศึกษาภาคบังคับ เป็นการศึกษาใหม่เปล่าแก่ประชาชนทุกคนอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 4 ปี โดยให้การศึกษาภาคบังคับมีคุณภาพทัดเทียมกันทั่วทุกท้องถิ่น

(2) กำหนดมาตรการประกันความเสมอภาคแห่งโอกาสสำหรับการศึกษาที่มีอายุภาคบังคับใหญ่ที่สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับให้มีโอกาสศึกษาสูงขึ้นตามความต้องการของแต่ละบุคคล โดยการจัดสถานศึกษาชั้นมัธยมและอุดมศึกษาไว้ให้เพียงพอ และจัดหาทุนการศึกษาไว้สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนแต่เรียนดี

(3) กระจายบริการค่านการศึกษาไปยังท้องที่ในเขตชนบทโดยทั่วถึง และให้เป็นระบบการศึกษาที่สำเร็จประโยชน์ในตัว สามารถเอื้ออำนวยใหญ่ที่จะจบการศึกษาในแต่ละระดับมีวิชาชีพพอที่จะนำไปใช้ทำมาหากินเลี้ยงตัวไ้ตามอัธยาศัย

(4) ให้อำนาจการบริหารการศึกษาแก่ท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ให้จัดรูปการบริหารการศึกษาของท้องถิ่นเสียใหม่ มิให้มีความซ้ำซ้อนกัน และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทางการศึกษาในแต่ละท้องถิ่น สามารถกำหนดเนื้อหาวิชาและวิธีการเรียนรู้อย่างประการที่จำเป็น ให้สอดคล้องกับความต้องการคน เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่น

(5) จัดการศึกษานอกโรงเรียน อันได้แก่ การศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นวิชาที่สอนให้หนักไปในค่านการผลิต การจำหน่าย การจัดการไร่นา รวมทั้งการสหกรณ์ และการตลาดควย

(6) จัดการโทรทัศนและวิทยุเพื่อการศึกษา ความยาวรวมกันวันละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ออกอากาศสัปดาห์ละ 6 วัน ในหัวข้อวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการเกษตรและวิชาชีพอื่น ๆ ตลอดจนอบรมค่านธรรมจริยธรรมและภูมิปัญญา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปค่านแนวความคิดเรื่อง "มหาวิทยาลัยเปิด" ทั่วประเทศ

3. การเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางสังคมของสังคมไทย

ค่านิยมทางสังคมบางประการที่ยังเป็นตัวแทนของความเจริญของบ้านเมืองอยู่ในระยะนี้ จะต้องมีภาระอันนำไปเปลี่ยนไป และรัฐบาลนี้โลกกำหนดวิธีการไว้ดังนี้ :-

- ก. ใช้สื่อสารมวลชนที่แข็งแรงให้ประชาชนเข้าใจว่า สิทธิอำนาจต่าง ๆ นั้น มาจากประชาชน ไม่ใช่มาจากผู้ทรงอำนาจที่ไหน
- ข. คนไทยจะต้องไม่ยอมรับนับถืออำนาจอันไม่ชอบธรรม และโคมาควยการทุจริตเป็นอันขาด
- ค. ชักนำไปให้เกิดความเข้าใจและความเลื่อมใสในศาสนาในทางที่สมควรและซัจจความเชื่อถ่องมงายต่าง ๆ ให้หมดไป
- ง. สร้างอุปนิสัยประหยัดให้เป็นคตินิยม แทนความฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อที่มีอยู่ทั่วไป

4. อำนาจความสงบสุขภายในบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐบาลนี้เชื่อมั่นว่า บ้านเมืองที่สงบสุขจะต้องมีระเบียบวินัย และมีกฎหมายที่ใช้อย่างมีศักดิ์สิทธิ์ และยุติธรรมเสมอหน้ากันทุกคน ดังนั้น รัฐบาลนี้จะดำเนินการทุกวิถีทางเพื่ออำนาจความสงบสุขให้เกิดขึ้นในบ้านเมืองของเรา เพื่อให้สุจริตชนทั้งหลายได้รับความปลุกตักและอบอุ่นใจทั้งในการทำมาหากิน และการดำรงชีวิตของตน จะไร้อาการเคียดชังในการปราบปรามโจรผู้ร้ายและผู้ประพฤติคนเป็นภัยต่อสังคม โดยจะดำรงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายอย่างแท้จริง ในการอำนาจความสงบสุขภายในดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงได้กำหนดเป็นเป้าหมายเร่งรัดที่จะพิจารณาเพิ่มอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความสงบให้เพียงพอแก่ความจำเป็น และในขณะเดียวกันก็จะจัดตั้งศาลยุติธรรมในชนบทเพิ่มขึ้นในรูปของศาลยุติธรรมประจำถิ่นโดยเร็วที่สุด อนึ่ง ในการรักษาความสงบสุขของบ้านเมืองนั้น ถ้าหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องใช้มาตรการรุนแรงอย่างใดไปบ้างก็ตาม รัฐบาลจะกระทำเพื่อส่วนรวมเท่านั้น ไม่กระทำไปเพื่อกลุ่มอิทธิพลใดอิทธิพลหนึ่งอย่างเด็ดขาด

เป้าหมายทางการบริหาร

รัฐบาลนี้ได้พิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงภาวะการท่ากิต ภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบท ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนของชาตินั้น จะสำเร็จมิได้โดย ดายังมีไคแก้ไข และปรับปรุงกลไกการบริหารในระดับต่าง ๆ เสียใหม่ ฉะนั้น การกิจรับควนที่รัฐบาลนี้จะดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชาติดังกล่าวแล้ว ก็คือ การแก้ไข และปรับปรุงการบริหารท้องถิ่น หัวใจของนโยบายการบริหารของรัฐบาลนี้คือ การบริหารประเทศที่จะอำนวยให้ประชาชนมีภาวะในทางเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ดีขึ้นโดยเร็ว ดังนั้น การปฏิรูปการบริหาร ของรัฐ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ รัฐบาลนี้จึงได้กำหนดแผนเร่งด่วนที่จะดำเนินการ ปรับปรุงกลไกการบริหารในชั้นต้นนี้ไว้ 2 ประการ คือ :-

1. กระจายอำนาจการบริหาร ไปสู่ท้องถิ่น โดยให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางในการบริหารอย่างแท้จริง
2. ส่งเสริมการบริหารท้องถิ่นโดยสภาตำบล

1. รัฐบาลนี้ได้พิจารณาเห็นว่า ในอดีตนั้นการบริหารของเราเป็นไปในลักษณะรวบอำนาจไว้กับส่วนกลางหรือกับกระทรวงทบวงกรม รัฐบาลนี้เห็นว่า เป็นอุปสรรคต่อการกระจายความเจริญไปสู่ชนบท และไม่เป็นผลดีต่อประชาชน รัฐบาลนี้จึงได้กำหนดขั้นต้นในการแก้ไขปรับปรุงการบริหารเสียใหม่ดังนี้ :-

ก. กระจายอำนาจการบริหารงานตามแผนงานหรือนโยบายทุกประการที่จะต้องดำเนินการในท้องถิ่นจากส่วนกลางของทุกกระทรวงทบวงกรมไปยังจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นศูนย์กลางรับผิดชอบดำเนินการให้บังเกิดผลตามที่กำหนดไว้ในแผนและนโยบายนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็งานของกระทรวงทบวงกรมใดก็ตาม ทั้งนี้รัฐบาลจะไดพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎกระทรวงหรือระเบียบ ตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน

ข. จะดำเนินการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชน กล่าวคือ จะเสนอกฎหมายปรับปรุงท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เพื่อเปิดโอกาสให้การปกครองท้องถิ่นในรูปต่าง ๆ มีการบริหารตนเอง โดยอิสระอย่างแท้จริง เพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นทุกจุด

2. รัฐบาลนี้ได้พิจารณาเห็นว่า ประชาชนของชาติจำนวนมากไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85 อาศัยอยู่ในชนบทและทำมาหากินเลี้ยงชีพทางเกษตรกรรม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมีรายได้น้อย การที่จะยกฐานะและรายได้ของคนกลุ่มนี้ให้สูงขึ้นได้ รัฐบาลจะต้องมีมาตรการในการดำเนินงานไว้อย่างสมบูรณ์ และรัฐบาลนี้เชื่อว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่จะบรรลุผลตามเป้าหมายใดนั้น จะต้องเป็นแผนที่กำหนดขึ้นจากท้องถิ่นและโดยท้องถิ่นเอง อีกนัยหนึ่งก็คือ การกำหนดแผนพัฒนาจะต้องเริ่มจากตำบลขึ้นมาจากอำเภอและจังหวัด แล้วประกอบเข้าเป็นแผนรวมของชาติ มิใช่เป็นแผนที่กำหนดไปจากส่วนกลาง เช่นในปัจจุบันนี้ ความสำเร็จและผลดังกล่าวนี้อาจ รัฐบาลนี้จึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการบริหารท้องถิ่นโดยสภาตำบลไว้เป็นนโยบายเร่งด่วนประการหนึ่ง กล่าวคือ รัฐบาลนี้จะดำเนินการให้สภาตำบลเป็นหน่วยมูลฐานทางประชาธิปไตยและทางเศรษฐกิจ โดยจะมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการปกครองตนเองอย่างเต็มที่ เช่น

ก. วางแผนพัฒนาตำบลทั้งระยะสั้นและระยะยาว พร้อมทั้งจัดทำงบประมาณและติดตามผลการปฏิบัติงาน

ข. มีอำนาจในการเก็บภาษีที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่

ค. บริหารการสาธารณสุขและสถานีอนามัย

ง. ควบคุมและดำเนินการสำรวจและปักหลักเขตเพื่อการออกเอกสารสิทธิในที่ดินของเกษตรกร เพื่อให้การออกเอกสารสิทธิในที่ดินกระทำโดยครบถ้วนภายใน 4 ปี ตำบลใดเมื่อได้มีการกำหนดเขตกรรมสิทธิ์ที่ดิน และออกเอกสารสิทธิครบถ้วนแล้ว ก็จะมอบหมายให้ตำบลนั้นดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามแผนรวมของราชการส่วนกลางต่อไปทันที

จ. เข้าร่วมในการบริหารการศึกษาของตำบล

ฉ. ดำเนินการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันโจรผู้ร้ายภายในตำบล

รัฐบาลนี้ได้พิจารณาเห็นว่าสภาตำบลเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งย่อมจะต้องทราบถึงวาระการปกครองในท้องถิ่นกำลังประสบปัญหาใด หรือต้องการจะใช้วิธีการใด เพื่อแก้วาระการตำมาหากินและภาวะความเป็นอยู่ของตน รัฐบาลนี้จึงเห็นว่า การมอบหมายให้สภาตำบลเป็นผู้กำหนดแผนพัฒนาของตนนั้น เป็นสิ่งเริ่มต้นที่ถูกของภาระหน้าที่ของรัฐบาลก็คือ จัดสรรเงินงบประมาณให้สภาตำบลทุกแห่งรับไปดำเนินการ ในการจัดสรรงบประมาณนั้น รัฐบาลจะพิจารณาตามความจำเป็นและความเร่งด่วน ซึ่งแต่ละตำบลจะต้องดำเนินการไป เพื่อแก้ปัญหาการตำมาหากินและการดำรงชีพของราษฎรส่วนใหญ่เป็นสำคัญ และเมื่อได้รับงบประมาณจากส่วนกลางไปแล้ว การสร้างงานในตำบลก็จะเกิดขึ้น ซึ่งก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยหนุนให้คนในท้องถิ่นมีงานทำและมีรายได้มากขึ้น และเป็นการลดแรงงานจากชนบทมิให้ไหลบ่าเข้าสู่ส่วนกลางอีกด้วย

เป้าหมายทางการทหาร

รัฐบาลนี้ถือว่า เป้าหมายที่สำคัญสูงสุดของรัฐบาลที่จะต้องสร้างไว้มีงเอกราชและอธิปไตยของชาติ ให้ปลอดภัยจากการรุกรานของอริราชศัตรูภายนอกทั้งหลายทั้งปวง รัฐบาลนี้จึงกำหนดเป้าหมายทางการทหารไว้เป็นภารกิจที่จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ :-

1. จะจัดกำลังทหารให้เพียงพอแก่ความจำเป็น และให้สมรรถภาพสูงทั้งในดานกำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์ พร้อมทั้งจะรับภาระในการพิทักษ์รักษาเอกราชและอธิปไตยของชาติด้วยสมรรถนะและแสนยานุภาพของตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยใครอื่นทั้งสิ้น และกำลังทหารต้องเป็นของชาติ ไม่ขึ้นกับบุคคลคณะใด
2. จะส่งเสริมกำลังใจ ขวัญ และสวัสดิการทหารให้ทั่วถึงทุกคาน รวมทั้งจะส่งเสริมให้ทหารเกณฑ์ได้เรียนรูการประกอบอาชีพเมื่อปลดจากกองประจำการแล้ว
3. จะสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างทหาร ข้าราชการ และประชาชน เพื่อให้เกิดความสามัคคีอย่างแท้จริงขึ้นในชาติ ในขณะที่เดียวกันก็จะส่งเสริมให้ทหารมีส่วนในการพัฒนาประเทศตามควรแก่กรณีด้วย ทั้งนี้เพื่อสร้างทัศนคติอันถูกต้องขึ้นว่า ทหารก็คือ

ประชาชนของชาติ และในขณะเดียวกัน รัฐบาลนี้จะสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันประเทศมากขึ้น เช่น อาสาสมัครรักษาดินแดน เป็นต้น

เป้าหมายทางการต่างประเทศ

เป้าหมายนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลนี้ คือ การรักษาผลประโยชน์ของ ประเทศชาติเป็นสำคัญ โดยจะดำเนินการดังต่อไปนี้ :-

รัฐบาลนี้ จะดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างอิสระ โดยจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติตามเป้าหมายเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศเป็นสำคัญ

รัฐบาลนี้ จะส่งเสริมการค้าร่วมกันโดยสันติ โดยยึดหลักการที่จะเป็น มิตรกับทุกประเทศที่มีเจตนาดีต่อประเทศไทย ไม่คำนึงถึงความแตกต่างในอุดมการณ์ทาง การเมือง และระบบการปกครอง แต่จะยึดหลักความยุติธรรมและความเสมอภาคเป็น สำคัญทั้งจะไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน

เพื่อให้เกิดดุลยภาพในความสัมพันธ์กับประเทศคอมมิวนิสต์ รัฐบาลนี้ จะดำเนินการเพิกโทษการรับรองและมีความสัมพันธ์เป็นปกติกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จะให้มีการถอนทหารต่างชาติออกจากประเทศไทยในระยะเวลา 1 ปี โดยคำนึง ถึงสถานการณ์ในภูมิภาคนี้ และเจรจากันอย่างฉันท์มิตร

รัฐบาลนี้ จะกระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และสนับสนุนความร่วมมือกับกลุ่มประเทศอาเซียนในทุกวิถีทาง ทั้งจะไม่ลดละความพยายามในการหาช่องทาง เพื่อให้มีการติดต่อในทางสร้างสรรค์กับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนามเหนือ ในด้านการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศนั้น รัฐบาลนี้จะพิจารณาถึงภาวะผูกพัน เป็นสำคัญ และจะไม่ยอมให้มีการเสียเปรียบใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะรัฐบาลประสงค์ที่จะ สร้างพื้นฐานการพึ่งตนเองให้มากที่สุด และโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งในทาง เศรษฐกิจและการทหาร.

นโยบายของคณะรัฐมนตรีคณะที่ 38¹

(หม่อมราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี)

ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2519 - 23 กันยายน 2519

แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร วันศุกร์ที่ 30 เมษายน 2519

ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

เนื่องจากไต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 20 เมษายน 2519 ข้าพเจ้าจึงได้จัดตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นเมื่อไต่พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 21 เมษายน 2519

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินขึ้นแล้ว จึงขอแถลงนโยบายเพื่อขอความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎร ตามความในมาตรา 164 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

โดยที่ในปัจจุบัน บ้านเมืองของเราตกอยู่ในภาวะไม่ปกติสุข ทั้งในด้านการเมือง การเศรษฐกิจ และสังคม ทำให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ามีความไม่มั่นใจในอนาคตของตนเอง และของประเทศชาติ ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศโดยเฉพาะชาวนา ชาวไร่ และกรรมกร ต้องประสบกับความยากจน และเดือดร้อน จึงเป็นการจำเป็นที่จะต้องรีบเร่งดำเนินการแก้ไขภาวะการดังกล่าว เพื่อให้เกิดความปกติสุขขึ้นในบ้านเมือง ในการนี้ คณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดิน จึงได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินไว้เป็น 2 ระยะ คือ นโยบายที่จะต้องดำเนินการเป็นการเร่งด่วน และ

¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 197-206.

นโยบายระยะยาว นโยบายเร่งด่วน

ปัญหาสำคัญที่ประชาชนทั่วประเทศกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลจะต้องเร่งแก้ไขเป็นการด่วน คือ การช่วยเหลือเกษตรกร การแก้ไขภาวะการครองชีพ การรักษา กฎหมาย และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง การปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง การปกครองท้องถิ่น และการขยายไฟฟ้าสู่ชนบท

1. การช่วยเหลือเกษตรกร

เนื่องจากเกษตรกรมีจำนวนเกือบถึงร้อยละ 80 ของจำนวนพลเมืองของประเทศ แต่ส่วนใหญ่ตกอยู่ในฐานะยากจน รัฐบาลนี้จึงมีนโยบายที่จะช่วยเหลือเกษตรกรให้มีฐานะในทางเศรษฐกิจดีขึ้น อันจะเป็นการจัดความยากจนไปในตัว ดังต่อไปนี้ :-

(1) จะเร่งทำการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ในแต่ละปีเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 จะจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองประมาณ 40,000 ถึง 50,000 ครอบครัว

(2) จะปลดปล่อยหนี้สินของเกษตรกรจากการเป็นลูกหนี้เอกชน มาเป็นลูกหนี้สหกรณ์ หรือธนาคาร เพื่อการเกษตรกรรมและสหกรณ์ เพื่อมิให้เกษตรกรต้องสูญเสียสิทธิในที่ดิน

(3) จะดำเนินการให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตโภคในราคาที่เป็นธรรม โดยเฉพาะข้าว จะลดหรือเลิกค่าพรีเมียม รวมทั้งลดค่ากรวดออกถาดจำเป็น เพื่อปรับราคาส่งออกให้สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้

(4) จะปรับปรุงและขยายการสหกรณ์ให้แพร่หลายให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการด้านการผลิต การแปรรูปผลผลิต และการจำหน่าย

(5) จะช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการลดภาระ การปรับปรุงดิน การใช้พันธุ์พืช การปราบศัตรูพืช และการมีอุปยุในราคาค่า

2. การแก้ไขภาวะค่าครองชีพ

รัฐบาลนี้จะรักษาระดับของราคาสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพไม่ให้เคลื่อนไหวผิดปกติ โดยเฉพาะชาวบริโภค รัฐบาลจะใช้มาตรการอันเหมาะสมเพื่อให้มีราคาพอควร มีให้ประชาชนผู้ยากไร้ต้องเดือดร้อนในเรื่องค่าครองชีพ นอกจากนั้นจะดำเนินการให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจโดยเอกรณ เพื่อมิให้ผูกจำหน่ายสินค้าตามชอบใจ

3. การรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อย

เพื่อมิให้บ้านเมืองตกอยู่ในภาวะระส่ำระสาย และเกิดความหวาดกลัวในหมู่ประชาชน รัฐบาลนี้จะรักษาไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยจะเร่งดำเนินการปราบปรามโจรผู้ร้าย และลงโทษผู้ละเมิดกฎหมายโดยไม่มี การละเว้น จะปรับปรุงกิจการตำรวจและอำนาจการสอบสวนคดีอาญา และจะปรับปรุงส่งเสริมฐานะของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน

4. การปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง

รัฐบาลนี้จะดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง ทั้งในวงราชการและวงงานของรัฐอย่างจริงจัง และจะไม่ให้กฎหมายว่าด้วยการนี้ มีงมมืออยู่แต่ดวงตอเป็นหมิ่น นอกจากนี้ จะดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการแสดงทรัพย์สิน และหนี้สินของรัฐมนตรี สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของรัฐ ทั้งจะให้มีกฎหมายเกี่ยวกับบุตรจวจเงินแผ่นดินของรัฐสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

5. การปกครองท้องถิ่น

รัฐบาลนี้จะเร่งดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเองภายในระยะเวลาที่กำหนดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง และให้ท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินนโยบายของตน

6. การขยายไฟฟ้าชนบท

รัฐบาลนี้จะเร่งขยายไฟฟ้าสู่ชนบท โดยให้ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทั่วทุกตำบล โดยเร่งด่วน

นโยบายระยะยาว

นโยบายระยะยาวในทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม และการบริหาร มีดังต่อไปนี้ :-

นโยบายทางการเมือง

1. รัฐบาลนี้จะยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จะดำเนินการทางการเมือง ด้วยวิธีการที่บริสุทธิ์ และยุติธรรม ทั้งจะเคารพและปกป้องสิทธิ เสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และจะยึดชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมพลังแห่งความสามัคคี และความเป็นปึกแผ่นภายในประเทศ
2. รัฐบาลนี้จะเสริมสร้างกำลังทหาร ของชาติให้เข้มแข็งตามความเหมาะสมกับภาวะการณ์ และตามกำลังเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะกำลังทหารจะไว้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ และรักษาไว้ซึ่งเอกราช ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ และจะปรับปรุงสวัสดิการและบำรุงส่งเสริมสมรรถภาพและขวัญของทหารให้สูงอยู่เสมอ ทั้งจะส่งเสริมให้ทหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
3. รัฐบาลนี้จะดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างอิสระ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่แท้จริงของประเทศเป็นหลัก จะไม่ยอมเป็นเครื่องมือหรือเข้าไปพัวพันในการดำเนินนโยบายของประเทศใด ๆ จะเป็นมิตรกับทุกประเทศที่ต้องการเป็นมิตรกับประเทศไทย ในหลักแห่งความเสมอภาค บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเคารพอธิปไตยซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของระบอบการปกครองหรือระบบเศรษฐกิจ

รัฐบาลนี้จะแก้ปัญหาระหว่างประเทศ โดยใช้วิธีการทุกเป็นสำคัญ จะปรับ-
สัมพันธ์ภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศในคาบสมุทรอินโดจีนให้เข้าสู่สภาพ
ปกติ จะส่งเสริมและกระชับความร่วมมือโดยใกล้ชิดและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีให้
แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นกับประเทศเพื่อนบ้านในส่วนภูมิภาคนี้ของโลก โดยเฉพาะกับประเทศในกลุ่ม
อาเซียน และจะสนับสนุนขอเสนอให้เอเชียอาคเนย์เป็นเขตแห่งสันติภาพ อุดมภาพ และ
ความเป็นกลาง ก็จะส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศกลุ่มโลกที่สามให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพื่อ
ผลประโยชน์ร่วมกันในองค์การระหว่างประเทศ

รัฐบาลนี้จะปฏิบัติตามพันธกรณีตามสนธิสัญญาและความตกลงที่มีอยู่กับนานา-
ประเทศ ตามมูลฐานแห่งความเสมอภาคและยุติธรรม และจะยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตร
สหประชาชาติ ก็จะร่วมมือกับทบวงการชำนัญพิเศษต่าง ๆ ในการรักษาสันติภาพและความ
มั่นคงของโลก

รัฐบาลนี้จะดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้มีการแทรกแซงกิจการภายในจาก-
ต่างประเทศ และจะไม่ให้มือของกำลังทหารและฐานทัพต่างชาติในประเทศไทย

นโยบายทางเศรษฐกิจ

รัฐบาลนี้จะปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้เกิดความ เป็นธรรมแก่สังคม
และเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ โดยเคารพกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล และสนับสนุน
ให้เอกชนริเริ่มในทางเศรษฐกิจ แต่รัฐจะมีบทบาทในการจัดระเบียบเศรษฐกิจให้มากขึ้น
ตามความจำเป็น เพื่อการนี้รัฐบาลจะดำเนินการดังต่อไปนี้ :-

1. จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือล่าทางเศรษฐกิจของประชากรลดน้อยลง
โดยใช้วิธีการภาษีอากร วิธีการงบประมาณ และวิธีการอย่างอื่นเพื่อให้มีการกระจาย-
รายได้ในหมู่ประชากรอย่างเป็นธรรม

2. จะปรับปรุงระบบภาษีอากรเพื่อให้เป็นธรรมแก่สังคมยิ่งขึ้น โดยจะเก็บ
ภาษีทางตรงเพิ่มขึ้น ทั้งในค่าน้ำหนักและประเภทของภาษี และจะบริหารงานเก็บภาษี
อากรให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จะปรับปรุงวิธีการและการบริหารงบประมาณแผ่นดินให้

การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปโดยประหยัด และมีให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ทั้งจะดำเนินการให้สถาบันการเงินเอกชนมีบทบาทในการช่วยเหลือเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้น

3. จะดำเนินการให้รัฐเป็นผู้ประกอบกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่นที่เห็นว่ารัฐเป็นผู้ประกอบการแล้ว จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประชาชน สัมปทาน หรือการผูกขาดคัดตอนในทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมแก่รัฐ หรือที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน จะดำเนินการให้ยกเลิกเลิกเพิกถอนไป

4. จะส่งเสริมการลงทุนทางอุตสาหกรรมของเอกชนทั้งไทยและต่างประเทศให้ได้รับความเป็นธรรม ความมั่นใจและความสะดวกในการลงทุนจะส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ไร้มลพิษทางเกษตรเป็นวัตถุดิบ อุตสาหกรรมที่ส่งผลผลิตไปจำหน่ายยังต่างประเทศ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมปลดเกษณี ในเวลาเดียวกันจะวางมาตรการรักษาสุขภาพและความปลอดภัยของกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งมาตรการที่จำเป็นเพื่อควบคุมมิให้เกิดภาวะสิ่งแวดลอมเป็นพิษ และจะเร่งดำเนินการให้อุตสาหกรรมกระจายไปสู่ส่วนภูมิภาค

5. จะช่วยให้ผู้ใช้แรงงานได้รับค่าจ้าง และการปฏิบัติจากฝ่ายนายจ้างอย่างเป็นธรรม และจะสนับสนุนการรวมกันของฝ่ายผู้ใช้แรงงาน เพื่อให้เกิดอำนาจต่อรองอย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นธรรม ระหว่างฝ่ายผู้ใช้แรงงานและฝ่ายนายจ้าง เพื่อการนี้จะจัดตั้งทบวงแรงงานขึ้น เพื่อให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถปฏิบัติภารกิจได้ทันต่อเหตุการณ์

6. จะส่งเสริมการค้าในประเทศและการค้าต่างประเทศให้ขยายกว้างขวางและมีระบบ ในด้านการค้าในประเทศจะสอดส่องดูแลและคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค ส่วนในด้านการค้าต่างประเทศ จะขยายความสัมพันธ์ทางการค้ากับต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งจะส่งเสริมการส่งสินค้าออกและควบคุมการนำเข้าสินค้าเขาเท่าที่จำเป็น เพื่อให้การค้ากับต่างประเทศมีดุลยภาพ

7. จะเร่งดำเนินการโครงการชลประทานขนาดเล็กให้แพร่หลายทั่วประเทศ และสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งขาดแคลนน้ำ จะพัฒนาการชลประทานและคลองส่งน้ำให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

8. จะส่งเสริมให้การประมงและการปลูกสัตว์ขยายตัว จนสามารถมีผลผลิตเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ และจะเร่งการปลูกยางพันธุ์ดีแทนยางพันธุ์พื้นเมือง

9. จะดำเนินการอนุรักษ์ป่าไม้ และวางมาตรการป้องกันป่าไม้ของชาติไม่ให้ถูกทำลาย และเร่งอนุรักษ์ป่าไม้ที่เป็นต้นน้ำลำธารที่ถูกทำลายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

10. จะดำเนินการขยายและปรับปรุงการขนส่งให้เหมาะสมกับสภาพของภูมิประเทศ และความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อการกระจายความเจริญให้ทั่วประเทศ และสอดคล้องกับนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะมุ่งหนักในการสร้างและพัฒนาเส้นทางขนส่งในระดับจังหวัดและชนบท

จะปรับปรุงการขนส่งโดยรถประจำทางและรถไฟ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก ปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม จะส่งเสริมระบบขนส่งมวลชน และจะขยายปรับปรุงการบริการสื่อสารทางโทรศัพท์และโทรคมนาคมให้เพียงพอแก่ความจำเป็น จะเร่งพัฒนาการท่าเรือและการพาณิชย์ของประเทศให้เจริญก้าวหน้า และจะดำเนินการพัฒนาสนามบินที่มีอยู่แล้วให้เป็นสนามบินนานาชาติตามความเหมาะสม เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบินระหว่างประเทศในย่านเอเชียอาคเนย์

11. จะจัดสร้างงบประมาณอุดหนุนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความจำเป็นและขาดแคลนของท้องถิ่น และจำนวนพลเมืองของแต่ละท้องถิ่นเป็นเกณฑ์ประกอบกัน

นโยบายทางสังคม

1. รัฐบาลนี้จะดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้บุคคลมีโอกาสดูแลเทียบกันในการรับการศึกษาอบรมตามความสามารถทางสติปัญญา จะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้ แต่มีสติปัญญา และจะขยายการศึกษาผู้ใหญ่และอาชีวศึกษา โดยเน้นหนักในคานาเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม

ในด้านการศึกษาระดับมัธยม จะเร่งขยายการศึกษาระดับมัธยมตอนปลายให้ทั่วถึงทุกตำบลภายใน 4 ปี และจะให้เด็กที่เขาเรียนไม่ครบชั้น และเครื่องเขียน โดยไม่คิดมูลค่าอย่างทั่วถึง ส่วนเด็กที่ยากไร้จะให้ได้รับเครื่องแบบนักเรียนโดยไม่คิดมูลค่า สำหรับโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ จะเร่งรัดให้มีขึ้นให้ครบถ้วนทุกอำเภอภายใน 4 ปี

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีอิสระในการดำเนินงานใหม่มากที่สุด โดยเฉพาะในคณะวิชา และจะให้มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาครับนักศึกษาจากภาคอื่น ๆ ในอัตราส่วนมากกว่านักศึกษาจากภาคอื่น

2. รัฐบาลนี้จะดำเนินการให้บริการสาธารณสุขแบบผสมผสาน ทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการรักษาพยาบาลให้กระจายไปสู่ภูมิภาค และท้องถิ่นอย่างเพียงพอ จะให้ประชาชนที่ยากไร้ไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือในชนบท ได้รับการรักษาพยาบาลโดยไม่คิดมูลค่า จะให้มีโรงพยาบาลประจำอำเภอให้ครบถ้วนทุกอำเภอ และสถานีอนามัยชั้น 2 ให้ครบถ้วนทุกอำเภอ และสถานีอนามัยชั้น 2 ให้ครบถ้วนทุกตำบล ภายใน 4 ปี จะจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่เพื่อรักษาพยาบาลผู้ป่วยในท้องถิ่นทางไกลกันดาร และจะเร่งให้มีการผลิตบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

3. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการสังคมนาเกลือทั้งในส่วนของรัฐและของเอกชน โดยเฉพาะจะเกื้อกูลประชาชนในแหล่งเสื่อมโทรมเป็นพิเศษ

4. รัฐบาลนี้จะจัดให้มีการก่อสร้างอาคารสงเคราะห์ให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของประชากร สำหรับที่พักอาศัยของทหารและตำรวจชั้นผู้น้อย จะให้การเคหะแห่งชาติดำเนินการก่อสร้างให้ก่อน แล้วให้แต่ละหน่วยงานตั้งงบประมาณชดเชยเป็นรายปี

5. รัฐบาลนี้จะลดอัตราค่าเพิ่มประชากร โดยเร่งวางแผนครอบครัวให้แพร่หลาย และจะเร่งให้มีการประกันสังคมสำหรับลูกจ้างเป็นอันดับแรก

6. รัฐบาลนี้จะดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเสมอภาคของสตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

นโยบายการบริหารราชการ

1. รัฐบาลนี้จะเคารพความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการในการพิจารณาพิพากษารรคดี จะปรับปรุงวิธีการและการดำเนินการพิจารณาคดีของศาลให้เป็นไปโดยรวดเร็ว จะปรับปรุงแก้ไขระเบียบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมให้เหมาะสมเป็นผลดีแก่ประชาชน

2. รัฐบาลนี้จะปฏิรูปการปฏิบัติราชการและระเบียบราชการบริหารงานบุคคล เพื่อให้ระบบราชการมีประสิทธิภาพสูง และให้ข้าราชการทุกฝ่ายทำหน้าที่รับใช้และเข้าใจประชาชนอย่างแท้จริง โดยปราศจากการกดขี่ข่มเหงราษฎร สำหรับข้าราชการชั้นผู้น้อยจะให้ความช่วยเหลือโดยจัดให้มีสวัสดิการเพื่อการครองชีพ เช่น ในเรื่องที่อยู่อาศัย และการซื้อสินค้าจากรัฐวิสาหกิจ หรือถ้าจำเป็นให้เงินเพิ่มค่าครองชีพตามกำลังเงินงบประมาณ

การใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรมแก่รัฐหรือแก่ประชาชน จะได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไข หรือยกเลิกเพิกถอนไปตามควรแก่กรณี

ตามนโยบายที่ใดแถลงมานี้ คณะรัฐมนตรีจะได้นำดำเนินการทุกวิถีทางที่จะให้บรรลุผล เพื่อให้ประชาชนมีความสุขสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าและคณะจึงหวังอย่างยิ่งว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะได้นำความร่วมมือและความไว้วางใจแก่คณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป.

นโยบายของคณะรัฐมนตรีคณะที่ 40¹

(นายฉานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี)

ตั้งแต่วันที่ 22 ตุลาคม 2519 - 20 ตุลาคม 2520

แถลงนโยบายต่อสภาที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี

(ทำหน้าที่ของสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ซึ่งยังมีได้มีการแต่งตั้ง)

คำแถลงนโยบายของรัฐบาล

"ท่านประธานสภา และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ตามที่ไต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 8 ตุลาคม พุทธศักราช 2519 และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ 22 ตุลาคม พุทธศักราช 2519 ตามปรากฏอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีซึ่งมีความเชื่อมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงเพื่อสภาได้ทราบดังต่อไปนี้ คือ :-

เพื่อสร้างไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รัฐบาลนี้จักได้ดำเนินการตามนโยบายต่อไปนี้ :-

(1) รัฐบาลนี้ถือหลักประนีประนอมเป็นสำคัญ และตระหนักว่า ความมั่นคงของประเทศ เป็นรากฐานอันสำคัญในการเสริมสร้างการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความเป็นธรรม

¹ สยามจกทหมายเหตุ ปีที่ 1 ฉบับที่ 44 (28 ตุลาคม - 3 พฤศจิกายน 2519), หน้า 1041-7.

ในสังคม เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมายในการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน และเพื่อให้ประเทศไทยดำรงคงอยู่ด้วยความปลอดภัย ฉะนั้น รัฐบาลนี้จักได้ดำเนินการทุกประการ เพื่อสร้างไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย ความมั่นคง และผลประโยชน์ของชาติ โดยจะเตรียมและเสริมสร้างกำลังที่ใช้ในการป้องกันชาติให้เข้มแข็ง ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะป้องกันราชอาณาจักร โดยพยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุด

สำหรับในระยะ 4 ปีนี้ จะดำเนินการทั้งปวงเพื่อให้กำลังทหาร ของชาติอยู่ในสภาพพร้อมรบและสามารถขยายได้ในยามฉุกเฉิน จะพัฒนาหลักวิชาการและระบบอาวุธให้สามารถแข่งขันกับภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบ จะปรับปรุงสวัสดิการ บำรุงขวัญ และกำลังใจของทหารให้สูงอยู่เสมอ รวมทั้งประสานความเข้าใจระหว่างทหารกับประชาชนให้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมให้ทหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้วย

(2) จะป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์อย่างจริงจังและเด็ดขาด จะขจัดฉ้อราษฎร์บังหลวง และการเบียดเบียนราษฎร จะป้องกันปราบปรามการผลิต และการค้ายาเสพติดให้โทษ และแก้ไขปัญหาคัญศึกษา เสพติดคังกล่าวให้โดยสิ้นเชิง จะดำเนินการความแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขความยากจนของราษฎรส่วนใหญ่ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีอาชีพ และรายได้ที่แน่นอนเพิ่มขึ้น ควบคุมการพัฒนาการประกอบอาชีพประเภทต่าง ๆ และดำเนินการใช้แรงงานให้เต็มที่เพื่อขจัดปัญหาการว่างงานและส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมทางฝีมือ หรือแรงงานที่ใช้ฝีมือในการทำงาน ทั้งจะเน้นหนักในการพัฒนาเมือง ชนบท และสาธารณูปโภค และจะปรับปรุงและพัฒนาการปกครองประเทศในทุกระดับ

(3) จะรักษาไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย คุ้มครองไว้ซึ่งความเป็นอิสระของตุลาการในการพิจารณาพิพากษารรคดี จักให้มีศาลในท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างเพียงพอเพื่อความสะดวกแก่ประชาชนผู้มีรคดี และปรับปรุงวิธีการและการดำเนินการขบวนพิจารณาของศาลให้เป็นไปได้โดยรวดเร็ว ทั้งนี้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายระเบียบและข้อบังคับ ตลอดจนเพิ่มจำนวนและส่งเสริมประสิทธิภาพของตุลาการด้วยการฝึกอบรมทั้งภายในประเทศ ต่างประเทศ และบริการด้านสวัสดิการ ให้สมกับอับัตภาพ ประมวลจรรยาบรรณของตุลาการขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร กับจัดทำคู่มือตุลาการขึ้นด้วย

นอกจากนั้น ในคานกระบวนการยุติธรรมฝ่ายอัยการจะได้ปฏิบัติ้วยการจักให้มีพนักงานอัยการชั้นพิจารณาอุทธรณ์ ฎีกา และในพนักงานอัยการ ควบคุมการสอบสวนด้วย เป็นต้น

(4) ในคานการต่างประเทศ รัฐบาลนี้จะดำเนินนโยบายอิสระ ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติ ความอดุรอกและความมั่นคงของชาติเป็นหลักสำคัญ เพื่อสร้างไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยของชาติ และบูรณภาพแห่งราชอาณาจักร และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข จะสนับสนุนหลักการและความมุ่งประสงค์ของสหประชาชาติ และยึดมั่นในกฎบัตรสหประชาชาติ โดยจะร่วมมือกับประเทศสมาชิกและองค์การประเทศอื่น ๆ ในอันที่จะส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของโลก ตลอดจนสร้างไว้ซึ่งความยุติธรรมระหว่างประเทศ จะดำเนินความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศด้วยความจริงใจ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในระบอบการปกครองหรือระบบเศรษฐกิจและสังคม โดยจะยึดหลักความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม การเคารพอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดน และการไม่รุกรานคุกคาม หรือแทรกแซงในกิจการภายในซึ่งกันและกัน จะแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศโดยสันติวิธีด้วยการใช้วิถีทางการทูตเป็นหลักสำคัญ โดยยึดมั่นในหลักกฎหมาย และความยุติธรรมระหว่างประเทศ กับจะรักษาไว้ซึ่งสิทธิและปฏิบัติตามพันธกรณีของ สนธิสัญญาและความตกลงที่มีไว้กับนานาประเทศ บนรากฐานแห่งความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และการด้อยที่ด้อยปฏิบัติต่อกัน นอกจากนี้จะได้ส่งเสริมความร่วมมือส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี ตลอดจนความร่วมมือกับประเทศในสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ในอันที่แนบแน่นยิ่งขึ้น ทั้งในคานการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อก่อให้เกิดเสถียรภาพ ความมั่นคง ความเจริญก้าวหน้า อยู่ดีกินดี และสันติสุขร่วมกันในประเทศสมาชิก และในอาณาบริเวณนี้ และจะสนับสนุนมาตรการต่าง ๆ ที่เกิดอุปสรรคในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง กับทั้งจะดำเนินนโยบายต่างประเทศ ในอันที่จะช่วยส่งเสริมและให้หลักประกันแก่การคาระหว่างประเทศ การลงทุนและการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันด้วย

(5) ในด้านการคลัง รัฐบาลนี้จะบริหารการคลังโดยถือหลักว่า เสถียรภาพทางการคลังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งใน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และจะใช้นโยบายการคลังเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา และเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจตามสถานการณ์

เพื่อให้กรณีสมดังเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน จะได้ปรับปรุงระเบียบแบบแผนซึ่งทำให้การปฏิบัติราชการมีความคล่องตัวและประหยัด นอกจากนี้จะดำเนินการให้สถาบันการเงินของเอกชนมีบทบาทในการช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

(6) สำหรับการพาณิชย์ รัฐบาลนี้ถือเอาการกินคืออยู่ที่ของประชาชนเป็นนโยบายหลัก ทั้งนี้โดยจะจัดให้ประชาชนได้มีสินค้าที่จำเป็นเพื่อการอุปโภคบริโภคในปริมาณที่เพียงพอ คุณภาพเหมาะสม และราคาพอสมควร จัดให้ผลิตได้มีโอกาสจำหน่ายผลิตผลโดยสะดวกและในราคาที่เป็นธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการส่งสินค้าที่ผลิตได้ในต่างประเทศให้กว้างขวาง และจัดระบบการค้าให้เป็นระเบียบ และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันที่ยุติธรรม โดยสนับสนุนผู้ทำการค้าโดยสุจริต

(7) ส่วนการอุตสาหกรรมนั้น จะส่งเสริมและดำเนินการให้มีอุตสาหกรรมในประเทศเพื่อผลิตปัจจัยสี่ที่จำเป็นแก่การดำรงชีพของประชาชน ตลอดจนบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในงานอาชีพให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน และให้มีเหลือเพื่อส่งออกไปแลกเปลี่ยนของ ซึ่งยังผลิตเองไม่ได้ แต่จำเป็นแก่การครองชีพของประชาชนอื่น จะปรับปรุงแก้ไข ให้อุตสาหกรรมเหมืองแร่ดำเนินไปอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพเพื่อให้ต้นทุนการผลิตแรดลดลงและรัฐบาลในฐานะเจ้าของแร่ได้รับผลประโยชน์เป็นค่าภาคหลวง และส่วนแบ่งของกำไรอันพึงไ้มากขึ้น ช่วยเหลือและเร่งรัดการเจาะหาน้ำมันดิบและแก๊สธรรมชาติ เพื่อก่อให้เกิดอุตสาหกรรมน้ำมันที่สมบูรณ์ ส่งเสริมและดำเนินการให้มีอุตสาหกรรมปุ๋ยสำหรับเกษตรกร อาหารสัตว์สำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูปจากผลิตผลเกษตรในประเทศ สัรวางและศึกษาทางธรณีวิทยาหาแหล่งแร่ธาตุต่าง ๆ และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยคำนึงถึงคุณภาพของสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

(8) ในด้านการคมนาคม จะดำเนินการเพื่อให้มีการบริการในด้านการสื่อสาร และการขนส่ง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศอย่างเพียงพอ ในมาตรฐานอันควร และจัดให้บริการในด้านการอุดมศึกษาเป็นที่รับรองและเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

สำหรับปัญหาเฉพาะหน้าอันเร่งด่วน คือ เรื่องรถยนต์โดยสารประจำทางในเขต กรุงเทพมหานครนั้น ในระยะ 6 เดือนแรกนี้ จะจัดให้มีการเพิ่มจำนวนขึ้น เมื่อครบ 18 เดือน จะจัดให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นอีก เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ทั้งนี้โดยยึดหลักความสะดวก ปลอดภัย ประหยัด และมีประสิทธิภาพเป็นเกณฑ์

(9) ด้านการเกษตรและสหกรณ์ รัฐบาลนี้จะยึดถือโครงการปฏิรูปที่ดิน ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบสหกรณ์ทุกระดับเป็นนโยบายสำคัญ เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ โดยใน 4 ปีนี้ จะทำการปฏิรูปที่ดินพระราชทานที่ดินของรัฐ และที่ดินของเอกชน รวมเป็นเนื้อที่ประมาณ 8 ล้านไร่ ควบคู่การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร รวมทั้งการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อการเกษตรนั้น

จะสนับสนุนเกษตรกรขนาดเล็ก กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรให้มีชีวิต- ความสามารถในการผลิตสูงขึ้น จัดให้มีบริการผลิต เช่น การจัดระบบการเกษตร การ- ชดเชยขาดทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การชดเชยขาดทุนขนาดเล็กให้ทั่วถึงทุกท้องที่ การบำรุง- ที่ดิน การไร่วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในการผลิต รวมทั้งการปรับปรุงและอนุรักษ์- ทรัพยากรธรรมชาติ ในกรณีนี้จะจัดให้การให้มีมาตรการเพื่อกดลดเปิดช่องหนีสินแก่ ชาวนา ชาวไร่ และจัดการส่งเสริมให้มีการจ้างแรงงานในชนบทอย่างทั่วถึง รวมมือ- ส่งเสริมให้ความรู้ในการผลิตอุตสาหกรรมในครัวเรือน หรืออุตสาหกรรมพื้นเมือง เช่น การจักสาน การทอผ้า การแกะสลัก การปั้น และการทอเสื่อ เป็นต้น

จะส่งเสริมการปลูกสัตว์ การบำรุงพันธุ์ และเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด สัตว์น้ำกรวย และการประมงทะเล ให้เป็นผลดียิ่งขึ้น

การบำรุงและป้องกันรักษาป่าไม้ของชาติ เป็นเรื่องที่จะเฝ้าระวังกันเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าไม้เมืองเป็นต้นนำคำชานในขณะที่เดียวกันจะเฝ้าระวังการปลูกสร้างสวนป่าใหม่มากยิ่งขึ้น

(10) ในด้านการศึกษา รัฐบาลนี้ถือว่าเป็นหน้าที่หลักตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในอันที่จะอบรมและเร่งเร้าเป็นพิเศษให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วราชอาณาจักร ตระหนักและเห็นคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมี ชาติ ศาสนา และมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขของประเทศ มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพภายในกรอบของกฎหมาย และตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

นอกจากนั้น รัฐบาลนี้จะปรับปรุงระบบและกระบวนการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และคุณธรรมของบุคคลเพื่อไทย เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และประสิทธิภาพตามความต้องการอันจำเป็นของสังคมไทย

ในด้านการศึกษาภาคบังคับ แมว่ารัฐจะถือเป็นหน้าที่และภารกิจโดยตรงของรัฐที่จะต้องรับผิดชอบจัดให้เปล่าอย่างเสมอภาค แต่รัฐก็ยังเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนจัดได้ภายในขอบเขตที่รัฐกำหนด โดยภาคเอกชนจะต้องรักษาคุณภาพของการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายโครงการ และเอกลักษณ์ของการศึกษาของชาติ และไม่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแสวงหากำไรเกินควร

ในด้านการศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายเป็นการศึกษาภาคบังคับ ทุกระดับและทุกประเภทนั้น รัฐบาลนี้จะสนับสนุนให้บุคคลมีโอกาสดูแลเห็นแก่กันในการรับการศึกษาระดับความ สามารถของสติปัญญา มีผู้รับการศึกษาก็จะต้องรับภาระบางตามสมควร ในการนี้รัฐจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้ แก่มีสติปัญญา และจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ มีผู้รับการคัดเลือกจากท้องถิ่น เพื่อให้กลับไปทำงานในท้องถิ่นหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วอีกด้วย

จะแก้ไขปรับปรุงและขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม โดยให้การศึกษาดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง และจะเน้นการพัฒนาการศึกษาในด้านเกษตรกรรมเป็นพิเศษ ส่วนการศึกษาในด้านพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีนั้น รัฐบาลจะจัดตามความจำเป็นในทางเศรษฐกิจและสังคม และจะจัดการศึกษาโดยเน้นในส่วนที่จะสนับสนุนเกษตรกรรม

ในด้านการฝึกหัดครูหรือศึกษารัฐศาสตร์ เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ รัฐบาลนี้ถือเป็นที่โดยทรงของรัฐแต่ผู้เดียว ในการรับมติชอบจำแนกการและการรับบุคคลเข้าศึกษาในด้านการฝึกหัดครูหรือศึกษารัฐศาสตร์ สถาบันฝึกหัดครูหรือศึกษารัฐศาสตร์ จะต้องใช้มาตรการพิเศษคัดเลือกให้บุคคลที่มีสติปัญญาและความสามารถเหมาะสม และที่มีทัศนคติ บุคลิกภาพ และความสนใจอย่างแท้จริงที่จะเป็นครู มาเป็นผู้รับการศึกษา

ในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา รัฐบาลนี้ถือว่าสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐ และเอกชน เป็นสถานศึกษาและวิจัย มีบทบาทหลักในการพัฒนาการศึกษาในประเทศไทย พึ่งตนเองได้ในทางวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติหน้าที่หลักให้สมบูรณ์ คือ สอน ค้นคว้า มุกเบิก แสวงหาความรู้ใหม่ด้วยการวิจัยเรียบเรียง ตำรา ให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม และธำรงไว้ ถ้ายุทธพัฒนา มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ รัฐบาลนี้จะให้เสรีภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการแก่สถาบันอุดมศึกษา มิใช่จำกัดนโยบาย โครงการ และเอกลักษณ์ของการศึกษาของชาติ และรัฐจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้ที่มีสติปัญญา และจะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้เรียนดี แก่ชาติพันธุ์ไทย มีทองถิ่นคิดเลือกตามความต้องการ และความจำเป็นของท้องถิ่นให้เข้ารับการศึกษา เพื่อกลับไปทำงานพัฒนาท้องถิ่นด้วย

รัฐบาลนี้ถือว่า งานทางวิชาการ คือ การเรียน การสอน การค้นคว้าวิจัย เป็นงานหลักที่นิสิต นักศึกษา และอาจารย์พึงดำเนินการด้วยความกระตือรือร้น เพื่อความรู้ ความสามารถที่จะได้รับรางวัลสังคมอย่างบริบูรณ์

ในด้านการศึกษาของประชาชนโดยทั่วไป รัฐบาลนี้จะให้เรียนรู้และใช้ภาษาไทย โดยให้สำนึกว่าภาษาไทยคือ ภาษาประจำชาติที่พลเมืองไทยทุกคนจะต้องใช้ใหญ่ของศักดิ์เทียมกัน และจะเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษา สอดคล้องตามกำลังความสามารถทางสติปัญญา

ในด้านการศึกษาพิเศษสำหรับผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจ และสังคม รัฐบาลนี้จะจัดสถานศึกษาให้ เป็นพิเศษตามกำลังความสามารถทางเศรษฐกิจ และความสามารถของรัฐบาลและท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้ ความสามารถที่พอจะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้ตามสมควร เพื่อมิให้เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม

(11) ในด้านการสาธารณสุข โดยที่ปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ และเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ รัฐบาลจึงจะให้การบริการสาธารณสุขแบบผสมผสาน ทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการรักษาพยาบาล ให้กระจายไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

ปรับปรุงและขยายบริการด้านการรักษาพยาบาลให้พอเพียง โดยจัดสร้างโรงพยาบาลประจำอำเภอ และสถานีอนามัยตามตำบลต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านได้ทั่วถึง กับจัดส่งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่เพื่อให้บริการรักษาพยาบาล และป้องกันโรคแก่ประชาชนในท้องถิ่นทางไกลและกับบริการให้แก่บริการด้านการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนผู้ยากไร้ ทั้งในเมืองและชนบท โดยไม่คิดมูลค่า จัดตั้งโรงพยาบาลศูนย์ประจำภาคต่าง ๆ ให้มีแพทย์ผู้ชำนาญหลายสาขาประจำ เพื่อให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่เกินความสามารถของแพทย์ตามโรงพยาบาลทั่วไปของภาคนั้น ๆ เสริมสร้างสมรรถภาพและเพิ่มจำนวนบุคลากรสาธารณสุขประเภทต่าง ๆ ให้พอเพียงกับความต้องการ ปรับปรุงวิธีการและขยายการผลิต อบรมฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคลากร วางมาตรการการกระจาย และให้กำลังคนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ส่งเสริมงานด้านการวางแผนครอบครัวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อลดอัตราเพิ่มของประชากรให้เป็นไปตามเป้าหมาย

นโยบายของรัฐบาลตามที่แถลงมานี้ เพียงพอที่จะเป็นหลักประกันว่า ชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยของเราจะดำรงคงอยู่ไคฉวย
ความมั่นคงถาวร หวังว่าสภานี้จะก่อให้เกิดความสนับสนุนด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ
ที่นี้ด้วย.

(สำเนา)

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 7)

พ.ศ. 2517

.....
.....
.....

๗ ๑

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมือง มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้ :-

- (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50
- (2) ให้น้ำสะอาดหรือการประปา
- (3) ให้มีโรงพยาบาล
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
- (5) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (6) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ
- (7) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (8) ให้มีการดำเนินการโรงรับจำนำ หรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

มาตรา 4 ให้เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ซึ่งยังไม่มีโรงรับจำนำ หรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น จัดตั้งโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่นขึ้นภายในกำหนดสามปี

นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ถามี่เหตุอันสมควร รัฐมนตรีว่าการกระทรวง-
มหาดไทย อาจอนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปได้อีกไม่เกินสองปี

(สำเนา)

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 19

ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2514

(พ.ศ. 2517)

.....
.....
.....

๑ ค ๑

มาตรา 3 โยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 19 ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2514

มาตรา 4 ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ พ้นจากสมาชิกภาพในวันที่มีการเลือกตั้งตามมาตราหรือมาตรา 6 แล้วแต่กรณี

การพ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการออกตามวาระ เว้นแต่ในกรณีที่สภาเทศบาลใดมีทั้งสมาชิก ซึ่งได้รับการเลือกตั้งและสมาชิกซึ่งได้รับการแต่งตั้ง เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทน ตามมาตรา 6 แล้ว ให้สมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งใดเพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ซึ่งคนแทน

มาตรา 5 ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก ภายหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(สำเนา)

รับที่ 492/2517 วันที่ 15 ก.พ.2517

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

15 กุมภาพันธ์ 2517

เรื่อง เสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่...) พ.ศ.....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่...) พ.ศ.....

พร้อมด้วยหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าขอ เสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่...)

พ.ศ..... ฉบับนี้มาเพื่อโปรดนำมาเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไ้แนบบันทึก
หลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติมาพร้อมกับหนังสือนี้ด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

สุรินทร์ มาศดิตถ์

(นายสุรินทร์ มาศดิตถ์)

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๑๖ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับ

ร่าง

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่.....) พ.ศ.....

.....
.....
.....

๑ ๓ ๑

มาตรา 4 โหยกเลิกความในมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2469 และให้ไซ้ขอความต่อไปน้แทน

"มาตรา 13 การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ในนายอำเภอจักให้เป็นการเลือกตั้ง โดยตั้งคณะกรรมการเลือกตั้งขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการอำเภอหนึ่งคน กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ในตำบลนั้นหนึ่งคน ราษฎรมีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านสามคน ถูำเนินการเลือกตั้ง

วิธีเลือกตั้งของกระทำกันโดยลงคะแนนลับ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ผู้ใดได้รับคะแนนเสียงมาก ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ในนายอำเภอรายวงผลการเลือกตั้งไปยังผู้วาราชการจังหวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านไว้เป็นหลักฐาน ให้ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจหน้าที่ตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือสำคัญจากผู้วาราชการจังหวัด

ในกรณีผู้รับเลือกตั้งมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้จับสลาก

อายุของผู้ใหญ่บ้าน ให้อยู่ในตำแหน่งมีกำหนดห้าปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือสำคัญจากผู้วาราชการจังหวัด"

มาตรา 7 โหยกเลิกความในมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 364 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ.2515 และให้ไซ้ขอความต่อไปน้แทน

"มาตรา 30 โทนายอำเภอจัดให้มีการเลือกตั้ง กำนัน โดยรับ
สมัครจากผู้ใหญ่บวชในตำบลนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กำนัน ต้องมีคุณสมบัติและ
ไม่อยู่ในลักษณะที่ห้ามตามมาตรา 11

โทนายอำเภอรายงานผลการเลือกตั้ง ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด
เพื่อออกหนังสือสำคัญให้แก่ผู้ทราบและลงคะแนนเสียงโทเป็นส่วนมากโค-
กำนัน ตำแหน่งหน้าที่ของกำนัน โทตั้งแต่วันที่ใคร่รับหนังสือสำคัญเป็นหลักฐาน
จากผู้ว่าราชการจังหวัด

ในกรณีที่ผู้ใคร่รับเลือกตั้งมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้จับสลาก

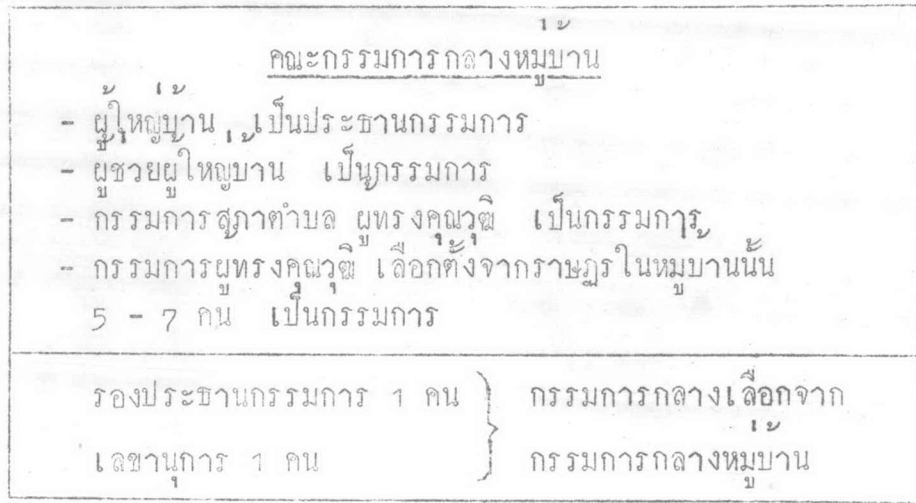
วิธีเลือกตั้ง กำนัน โทเลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับ ตามระเบียบที่
กระทรวงมหาดไทย กำหนด"

บทเฉพาะกาล

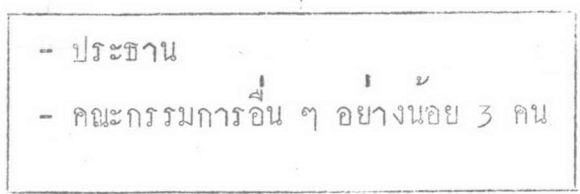
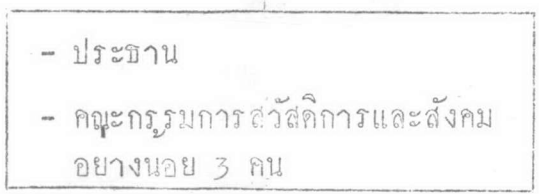
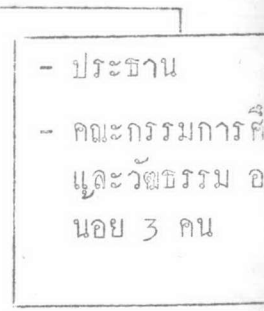
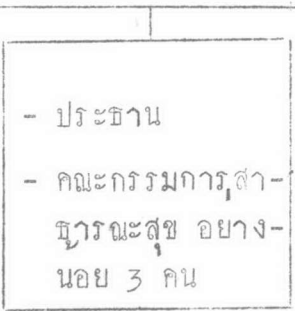
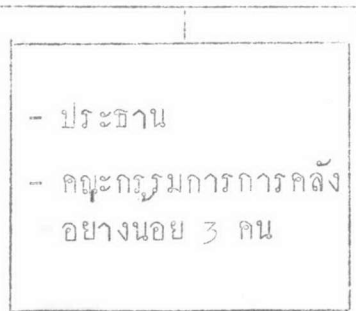
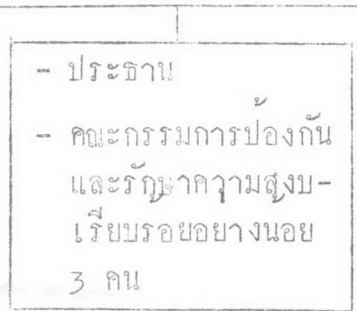
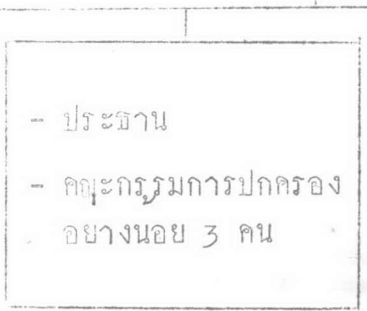
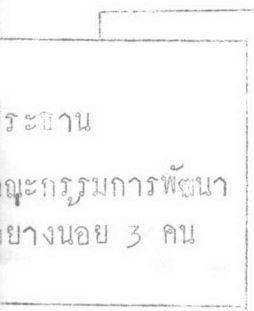
มาตรา 9 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตร-
กำนัน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่๒๖พฤษภาคม๒๕๓๑ โทคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป และ
โทเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านตามความในมาตรา 13 เพื่อให้เริ่มนับอายุการอยู่ในตำแหน่งของ
ผู้ใหญ่บ้านตามความในวรรคห้า แห่งมาตรา 13 และเลือกตั้งกำนันตามความในมาตรา
30 ภายในสามร้อยวัน นับตั้งแต่วันที่๒๖พฤษภาคม๒๕๓๑มีผลใช้บังคับ

มาตรา 10 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราช-
บัญญัตินี้

แผนภูมิแสดงการบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2519

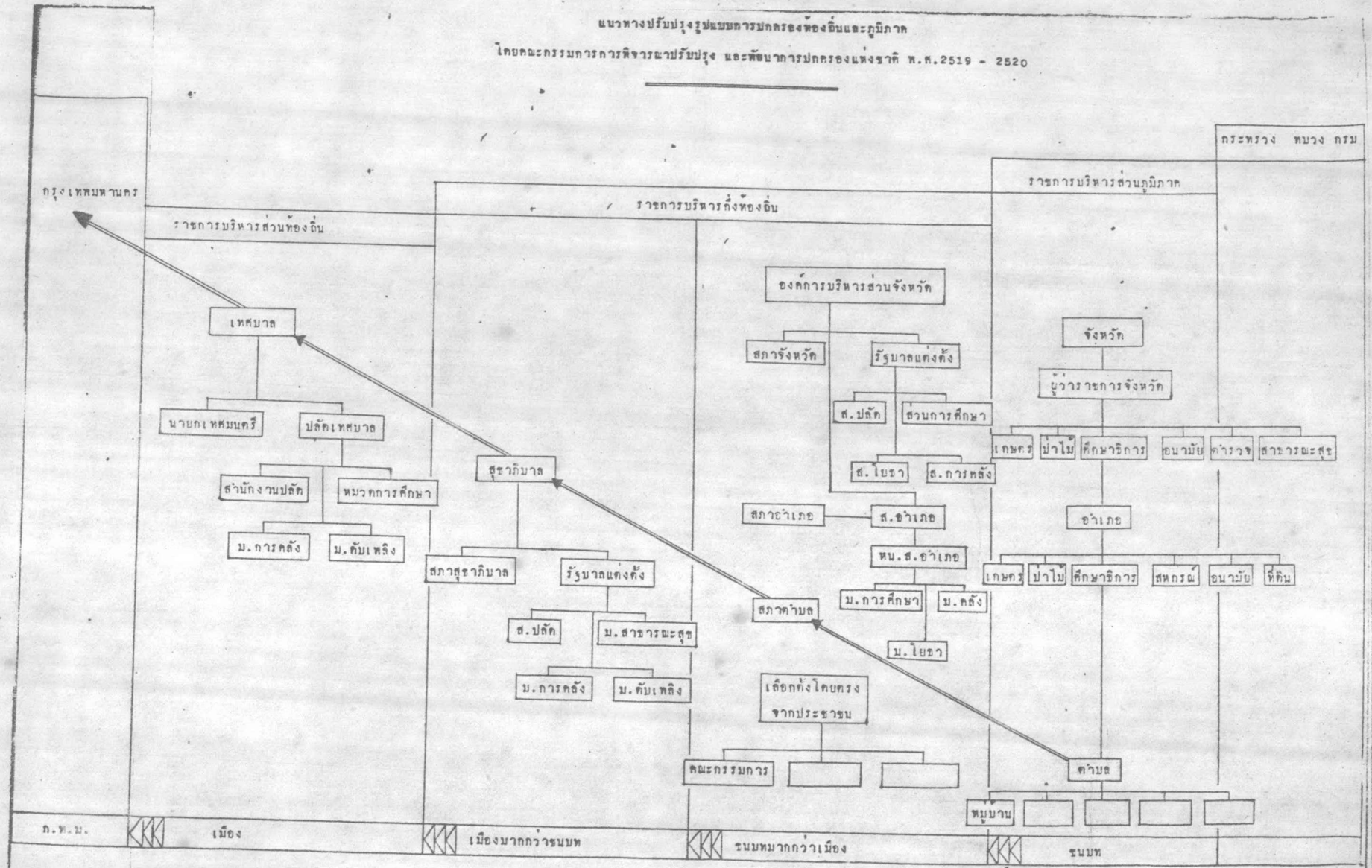

ที่ปรึกษาอย่างน้อย 1 คน นายอำเภอแต่งตั้งจากข้าราชการ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับหมู่บ้าน

หมายเหตุ :- ประธานคณะกรรมการต่าง ๆ ให้กรรมการกลางหมู่บ้านแบ่งหน้าที่กันเป็นประธานฝ่ายต่าง ๆ ประจำหมู่บ้าน

แนวทางปรับปรุงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นและภูมิภาค
 โดยคณะกรรมการการกระจายอำนาจปรับปรุง และพัฒนาการปกครองแห่งชาติ พ.ศ. 2519 - 2520

ที่มา : หนังสือพิมพ์, ที่ นพ. 0303/20084 ลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2519 เรื่อง การกระจายอำนาจปรับปรุงและพัฒนาการปกครอง

ประวัติผู้เขียนประวัติการศึกษา

ชื่อ นายชโลธร ภาโคตร
 วุฒิกการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
 สถานศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ปีการศึกษา 2518

ประวัติการทำงาน

ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 3)
 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
 11 มกราคม 2522

16 มกราคม 2522